

UNICREDIT BANK A.D., BANJA LUKA

**Finansijski izvještaji
za godinu koja je završila
31. decembra 2015. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

Sadržaj	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	2
Izveštaj o finansijskom položaju	3
Izveštaj o promjenama u kapitalu	4
Izveštaj o novčanim tokovima	5
Napomene uz finansijske izvještaje	6 - 68

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru i akcionarima Unicredit Bank a.d., Banja Luka

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 2 do 68) UniCredit Bank a.d., Banja Luka (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2015. godine, i odgovarajući izvještaj o dobitku ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu, i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizijskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj UniCredit Bank a.d., Banja Luka na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i promjene u novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje.



Deloitte d.o.o.,
Banja Luka

11. februar 2016. godine

UNICREDIT BANK A.D., BANJA LUKA
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2015.

IZVJEŠTAJ O DOBITKU ILI GUBITKU I OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Prihodi od kamata	6	62.426	57.514
Rashodi od kamata	7	(15.901)	(13.797)
Neto prihodi od kamata		46.525	43.717
Prihodi od naknada i provizija	8	14.167	13.834
Rashodi od naknada i provizija	9	(2.252)	(1.659)
Neto prihodi od naknada i provizija		11.915	12.175
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	10	10	7
Neto dobiti od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	11	1.324	1.370
Dobici/(gubici) od investiranja		9	(8)
Ukupni operativni prihodi		59.783	57.261
Troškovi zaposlenih	12	(15.115)	(13.953)
Troškovi amortizacije	22,23	(3.068)	(3.664)
Ostali troškovi	13	(11.564)	(10.950)
Ukupno operativni troškovi		(29.747)	(28.567)
Dobit prije umanjnja vrijednosti i rezervisanja		30.036	28.694
Neto gubici od umanjnja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	14	(6.236)	(8.191)
Rezervisanje za rizike i troškove	15	(346)	(619)
Ostali rashodi		(150)	(255)
Dobit prije oporezivanja		23.304	19.629
Porez na dobit	16	(1.928)	(1.927)
Dobit za godinu		21.376	17.702
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit			
<i>Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:</i>			
- Dobici/(gubici) od finansijske imovine raspoložive za prodaju		226	(252)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		21.602	17.450
Obična i razrijeđena zarada po akciji (u BAM)	31	154,17	127,68

Ovi finansijski izvještaji su utvrđeni od strane Uprave Banke, dana 9. februara 2016. godine.

Potpisano u ime UniCredit Bank a.d., Banja Luka:



Dalibor Čubela
Direktor




Sandra Vojnović
Izvršni direktor za upravljanje finansijama

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
na dan

	<i>Napomene</i>	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Imovina			
Novčana sredstva	17	77.768	69.883
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18	57.816	51.174
Kredit i potraživanja od banaka	19	111.386	117.139
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	21a	144.261	129.106
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		548	385
Kredit i potraživanja od komitenata	20	840.401	704.956
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	21b	0	36
Nekretnine i oprema	22	16.345	16.265
Nematerijalna imovina	23	3.424	1.957
Ostala aktiva	24	3.012	2.733
Odložena poreska sredstva	29	61	88
Ukupno imovina		<u>1.255.022</u>	<u>1.093.722</u>
Obaveze			
Depoziti i krediti od banaka	25	306.213	249.758
Depoziti i krediti od komitenata	26	754.151	662.529
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		209	-
Ostale obaveze	27	17.726	17.097
Rezervisanja za obaveze i troškove	28	2.207	2.546
Obaveza za porez na dobit		1	28
Ukupno obaveze		<u>1.080.507</u>	<u>931.958</u>
Kapital i rezerve			
Akcijski kapital	30	97.055	97.055
Emisiona premija		373	373
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	4a	3.496	3.496
Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti		(441)	(667)
Zakonske rezerve		9.706	9.706
Ostale rezerve iz dobiti		17.362	8.511
Akumulirani dobitak		25.588	25.588
Neto dobit za godinu		21.376	17.702
Ukupno kapital i rezerve		<u>174.515</u>	<u>161.764</u>
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		<u>1.255.022</u>	<u>1.093.722</u>

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

za godinu

	Akcijski kapital '000 BAM	Emisiona premija '000 BAM	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke '000 BAM	Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti '000 BAM	Zakonske rezerve '000 BAM	Ostale rezerve iz dobiti '000 BAM	Akumulirani dobitak '000 BAM	Neto dobit za godinu '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2014.	97.055	373	12.007	(415)	5.854	-	12.622	16.817	144.313
Povećanje akcijskog kapitala	-	-	-	-	3.852	-	12.966	(16.817)	1
Raspodjela dobiti	-	-	(8.511)	-	-	8.511	-	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	17.702	17.702
Ostala sveobuhvatna dobit									
Neto gubitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	(252)	-	-	-	-	(252)
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	(252)	-	-	-	-	(252)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(252)	-	-	-	17.702	17.450
Stanje na dan 31. decembra 2014.	97.055	373	3.496	(667)	9.706	8.511	25.588	17.702	161.764
Stanje na dan 1. januara 2015.									
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	8.851	8.851	(17.702)	-
Isplata dividende (napomena 31)	-	-	-	-	-	-	(8.851)	-	(8.851)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	21.376	21.376
Ostala sveobuhvatna dobit									
Neto dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	226	-	-	-	-	226
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	226	-	-	-	-	226
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	226	-	-	-	21.376	21.602
Stanje na dan 31. decembra 2015.	97.055	373	3.496	(441)	9.706	17.362	25.588	21.376	174.515

Napomene na stranama od 6 do 68 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Za godinu

	<i>Napomene</i>	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2015.	2014.
		'000 BAM	'000 BAM
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		23.304	19.629
Usklađenja:			
- amortizacija	22, 23	3.068	3.695
- neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	14	6.236	8.191
- neto povećanje rezervisanja za obaveze i troškove	15	346	619
- neto dobitak od kursnih razlika	11	(1.324)	(1.370)
- gubici od investiranja		9	213
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama			
Povećanje/(smanjenje) kredita i plasmana drugim bankama		5.753	(19.480)
Povećanje kredita komitentima		(141.329)	(40.043)
Povećanje obračunate kamate i ostale aktive		(333)	(1.669)
Povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke		(6.642)	(10.199)
Povećanje/(smanjenje) depozita banaka		56.455	(2.270)
Povećanje depozita komitenata		91.622	129.648
Povećanje ostalih obaveza		1.382	4.681
Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti prije oporezivanja		38.547	91.645
Izdaci poreza na dobit		(1.927)	(2.163)
Neto priliv/odliv novca iz poslovnih aktivnosti		36.620	89.482
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Kupovina nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	22, 23	(4.794)	(2.416)
Povećanje finansijske imovine raspoložive za prodaju		(15.155)	(58.664)
Smanjenje finansijske imovine koja se drži do dospeljeća		36	69
Smanjenje kapitala – isplata dividendi		(8.822)	-
Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti		(28.735)	(61.011)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		7.885	28.471
Novac i ekvivalenti novca na početku godine	17	69.883	41.412
Novac i ekvivalenti novca na kraju godine	17	77.768	69.883

Napomene uz finansijske izvještaje

1. DRUŠTVO KOJE JE PREDMET IZVJEŠTAVANJA

UniCredit Bank a.d., Banja Luka („Banka“) je akcionarsko društvo registrovano sa sjedištem u Republici Srpskoj, za obavljanje platnog prometa, kreditnih, depozitnih i drugih bankarskih poslova u zemlji i inostranstvu, u skladu sa propisima Republike Srpske.

Istorijat Banke vezuje se za početak prošlog vijeka, odnosno za 1911. godinu i osnivanje Novčanog zavoda koji je kasnije prerastao u Banku za trgovinu i obrt. U narednih 60 godina izvršene su brojne transformacije i promjene naziva pod kojima je Banka poslovala i to: od 1956. godine Sreska komunalna banka, od 1961. godine Komunalna banka, a od 1966. godine Kreditna banka. Reformom bankarskog sistema 1971. godine Kreditna banka je ušla u sastav Privredne banke Sarajevo kao njena filijala, a 1976. godine dobila je visok stepen samostalnosti i registrovana kao Osnovna banka. Odlukom Skupštine osnivača u decembru 1989. godine Banka se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo u samostalnu banku, pod nazivom Banjalučka banka d.d. Banja Luka. Od juna 1998. godine nastavlja sa radom kao akcionarsko društvo pod nazivom Banjalučka banka a.d. Banja Luka.

U skladu sa propisima o privatizaciji državnog kapitala u Republici Srpskoj, u oktobru 2000. godine akcije državnih preduzeća u Banci prenesene su na upravljanje Ministarstvu finansija RS do okončanja procesa privatizacije državnog kapitala.

Početkom 2002. godine Vlada Republike Srpske je prodala akcije države preduzeću "Verano Motors" d.o.o. Beograd. Prva Skupština akcionara privatne Banke donijela je odluku o promjeni naziva Banjalučke banke u Nova banjalučka banka a.d. Banjaluka.

Od kraja 2002. godine akcije Banke se kotiraju na berzi. Kupovinom paketa akcija krajem 2005. godine većinski vlasnik Banke postala je Bank Austria Creditanstalt AG Beč sa učešćem od 83,3%. Daljim kupovinama akcija i dokapitalizacijama Bank Austrija je do izvještajnog datuma povećala svoje učešće na 98,43% u ukupnom kapitalu Banke.

Sa promjenom vlasničke strukture nakon ulaska Bank Austrije, kao većinskog akcionara, Banka je postala članica HVB Grupe, a nakon promjene vlasničke strukture Bank Austrije čiji je većinski vlasnik postala UniCredit Bank Milano, Banka je postala članica Uni Credit Grupe. U toku 2008. godine izvršena je promjena naziva Nove banjalučke banke a.d. Banja Luka, tako da od 1. juna 2008. godine Banka nosi naziv UniCredit Bank a.d., Banja Luka.

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka se sastojala od Centrale u Banjoj Luci (sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7), 31 filijale i 5 agencija (31. decembar 2014: 32 filijale i 5 agencija).

Na dan 31. decembra 2015. godine Banka je imala 431 zaposlenog radnika (2014. godine: 442 zaposlena radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje UniCredit Bank a.d., Banja Luka, i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI

Nove izmjene postojećih Standarda na snazi u tekućem finansijskom periodu

Sljedeće izmjene postojećih Standarda izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su stupili na snagu tokom tekućeg finansijskog perioda:

- Izmjene IAS 19 "Primanja zaposlenih" – Planovi definisanih primanja: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2010 - 2012.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 i IAS 38), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine), i
- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2011 - 2013.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 i IAS 40), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine),

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (nastavak)

Nove izmjene postojećih Standarda na snazi u tekućem finansijskom periodu (nastavak)

Usvajanje ovih izmjena postojećih Standarda nije imalo za rezultat značajnije promjene finansijskih izvještaja Društva.

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda su bile izdate, ali nisu postale efektivne:

- IFRS 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRS 14 "Regulatorni odloženi računi" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- IFRS 15 "Prihodi od ugovora sa kupcima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili učešće u imovini između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (datum primjene je odložen na neodređeno vrijeme, dok se projekat istraživanja kapitalnog metoda ne zaključi),
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji", IFRS 12 „Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima“ i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Investirani entiteti: Primjenjivanje izuzetaka u konsolidaciji (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IFRS 11 "Zajednički aranžmani" – računovodstvo spajanja interesa u zajedničkim poslovima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" – Inicijativa za objelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i IAS 38 "Nematerijalna ulaganja" – Objašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i IAS 41 "Poljoprivreda" – Poljoprivreda: biološka sredstva koja su predmet ubiranja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- IAS 27 "Pojedinačni finansijski izvještaji" – Kapitalni metod u pojedinačnim finansijskim izvještajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2012 - 2014.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 i IAS 34), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

2.3. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti, što je i detaljnije objašnjeno u računovodstvenim politikama u nastavku.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)

Banka je prilikom sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2015. godine koristila indirektni metod izvještavanja o novčanim tokovima.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

2.4. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: BAM) koja je i funkcionalna valuta. Vrijednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) provodi politiku kursa na principu valutnog odbora („Currency Board“) prema kojem je BAM vezan fiksno za EUR u odnosu 1 BAM = 0,51129 EUR, koji je korišten za 2015. i 2014. godinu.

2.5. Uporedne finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti prezentacije u tekućem izvještajnom periodu izvršene su određene nematerijalne reklasifikacije uporednih finansijskih informacija za 2014. godinu, kao što je objašnjeno u nastavku. Navedene reklasifikacije nemaju uticaja na rezultat i kapital Banke.

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti:

- Trošak amortizacije ulaganja u tuđe objekte u iznosu od 31 hiljada KM reklasifikovan je sa pozicije „Troškovi amortizacije“ (napomena 22,23) na poziciju „Ostali operativni rashodi“,
- Ostali rashodi, troškovi kancelarijskog materijala – mjenice i rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja reklasifikovani su sa pozicije „Ostali troškovi“ (napomena 13) na poziciju „Ostali rashodi“

Izvještaj o finansijskom položaju:

- Aktivna vremenska razgraničenja – dnevni obračun kamate na hartije od vrijednosti u iznosu od 1.252 hiljade KM reklasifikovan je sa pozicije „Obračunata kamata i ostala aktiva“ (napomena 24) na poziciju „Finansijska imovina raspoloživa za prodaju“ (napomena 21a),
- Ostala potraživanja i ostale obaveze - Forward i Swop transakcije u iznosu od 385 hiljade KM reklasifikovane su sa pozicije „Obračunata kamata i ostala aktiva“ (napomena 24) na poziciju „Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“,
- „Ulaganja u tuđe objekte“ u iznosu od 126 hiljada KM reklasifikovani su sa pozicije „Nekretnine i oprema“ (napomena 22) na poziciju „Obračunata kamata i ostala aktiva“ (napomena 24)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u izvještaju o dobitku ili gubitku za sve instrumente koji donose kamatu po načelu obračunatih kamata primjenom metode efektivne kamatne stope, to jest, po stopi koja diskontuje procijenjene novčane tokove na neto sadašnju vrijednost tokom trajanja ugovora.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je prikladno, kraći period, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom računanja efektivne kamatne stope, Banka vrši procjenu gotovinskih tokova uzimajući u obzir sve uslove ugovora koji se odnose na finansijski instrument, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.1. Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Obračun uključuje sve naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. Takvi prihodi i rashodi prikazani su kao prihodi i rashodi od kamata u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihodi i rashodi od kamata priznati i iskazani u izvještaju o dobitku ili gubitku uključuju:

- Kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koji se mjere po amortizovanom trošku izračunate metodom efektivne kamatne stope, i
- Kamate na dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija sastoje se uglavnom od naknada za kartično poslovanje, garancije, akreditive, domaća i međunarodna plaćanja, kupoprodaju valuta, usluge brokerskih i depozitarnih poslova i ostale usluge i isti se priznaju u izvještaju o dobitku ili gubitku po obavljanju pojedine usluge.

3.3. Neto dobiti i gubici kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

Neto dobiti i gubici kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od kursnih razlika derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

3.4. Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u BAM po kursu važećem na dan transakcije. Monetarna aktiva i obaveze izražene u stranim valutama na dan izvještavanja svedene su u BAM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike priznaju se u izvještaju o dobitku ili gubitku, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti koji se mjere po istorijskom trošku svode se u BAM po kursu na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo na dan izvještavanja.

3.5. Porez na dobit

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda, te svim umanjnjima iznosa poreske obaveze za prethodne periode, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Odloženi porez

Iznos odloženog poreza izračunava se metodom bilansne obaveze pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe obračuna poreza.

Iznos odložene poreske imovine ili obaveza priznaje se korištenjem poreske stope za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum bilansa.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i sredstva odražava poreske posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum bilansa, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza.

Odložena poreska sredstva i obaveze se ne diskontuju, te se klasifikuju kao dugoročna sredstva i/ili obaveza u bilansu. Odložena poreska sredstva priznaju se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum bilansa, Banka ponovo procjenjuje nepriznata potencijalno odložena poreska sredstva i testira knjigovodstvenu vrijednost priznatih odloženih poreskih sredstava na umanjjenje vrijednosti.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina koja se drži do dospijeca, finansijska imovina, kao i obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku ili gubitku i ostale finansijske obaveze. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata u momentu početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Krediti i potraživanja uključuju kredite i potraživanja od banaka i komitenata.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivatnu finansijsku imovinu koja se klasifikuje kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, a može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u kursovima i cijenama vlasničkih hartija od vrijednosti. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti.

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku ili gubitku imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivate) i oni koje rukovodstvo inicijalno raspoređi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju uglavnom ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku u svrhu kratkoročnog sticanja dobiti ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju.

Finansijska imovina koja se drži do dospijeca uključuje dužničke hartije od vrijednosti koje Banka namjerava držati do njihovog dospijeca.

Ostale finansijske obaveze obuhvataju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Priznavanje

Kredit i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dati ili primljeni.

Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, finansijsku imovinu koja se drži do dospijeca, te finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku ili gubitku, Banka priznaje na datum trgovanja te imovine.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za finansijsku imovinu i obaveze koji nisu po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku ili gubitku, transakcijske troškove, koji se mogu direktno pripisati sticanju odnosno izdavanju.

Vrednovanje

(a) Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjene vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećana za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja, sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetno, vlasničke hartije od vrijednosti koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu, odnosno, čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabavke uvećano za transakcijske troškove i umanjeno za eventualna umanjena vrijednosti.

Banka u skladu sa MSFI 13 "Fer vrijednost" vrši revalorizaciju svih hartija od vrijednosti koje ima u svom portfoliju i na taj način bilansne pozicije hartija od vrijednosti svodi na njihovu fer vrijednost.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Vrednovanje (nastavak)

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Posebna pažnja prilikom revalorizacije je usmjerena na portfolio dužničkih hartija od vrijednosti koji čini značajan dio aktive Banke, te se revalorizacija obračunava po dva osnova:

- po osnovu kamatnog rizika, odnosno rizika promjene tržišne kamatne stope (IR-delta) koji je izraženiji kod instrumenata sa fiksnim prinosom, i
- po osnovu rizika likvidnosti, odnosno rizika nemogućnosti efikasne likvidacije portfolija hartija od vrijednosti po kotiranoj tržišnoj cijeni i u razumnom vremenskom roku (Liquidity adjustment), koji je izraženiji na manjim i nedovoljno razvijenim tržištima.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku ili gubitku

Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku ili gubitku priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u izvještaju o dobitku ili gubitku. Naknadno mjerenje je takođe po fer vrijednosti.

(d) Finansijska imovina koja se drži do dospijeca

Finansijska imovina koja se drži do dospijeca početno se priznaje po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina koja se drži do dospijeca se vrednuje po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeno za eventualno umanjjenje vrijednosti.

(e) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanom trošku korištenjem metode efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u izvještaju o dobitku ili gubitku.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o dobitku ili gubitku. Dobici i gubici po osnovu promjene fer tržišne vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, sve do prestanka priznavanja ili trajnog smanjenja vrijednosti ove finansijske imovine kada se odgovarajući iznos akumuliranih efekata promjene fer tržišne vrijednosti, prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, prenosi u bilans uspjeha. Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu. Umanjenja vrijednosti, kamatni prihod i amortizacija premije ili diskonta korištenjem efektivne kamatne stope dužničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o dobitku ili gubitku. Dividende na vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju priznaju se u izvještaju o dobitku ili gubitku u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka sa svakim datumom bilansa provjerava da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti, kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine koji ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

1) Krediti i potraživanja

Banka redovno provjerava i prati da li postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja, kao i ostale finansijske imovine.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine (događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti), te navedeni događaj/i koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

1) Krediti i potraživanja (nastavak)

Objektivni dokazi za umanjene vrijednosti mogu biti:

- značajne finansijske poteškoće klijenta,
- neredovno izmirivanje obaveza po glavnici i kamati po dospelju, ako ova neredovnost nije dogovorena s Bankom,
- restrukturiranje kredita koje se dogodilo zbog određenih ekonomskih ili pravnih razloga koji su uticali na značajno pogoršavanje klijentove finansijske situacije,
- mogućnost stečaja, likvidacije ili drugog oblika finansijske reorganizacije,
- dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova od grupe finansijske imovine nakon njenog početnog priznavanja, iako smanjenje još nije identifikovano za pojedinu finansijsku imovinu unutar grupe.

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjene vrijednosti kredita i potraživanja na pojedinačnoj osnovi, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa ispravka vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u izvještaju o dobitku ili gubitku. Ukoliko kredit ili potraživanje imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja tekuća efektivna kamatna stopa utvrđena ugovorom u trenutku kad nastupi umanjene vrijednosti.

Finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjene vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (ili grupnoj osnovi za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne) uključuje se u grupu finansijske imovine sličnih karakteristika koje se onda razmatraju za umanjene vrijednosti na portfolio osnovi za nastale gubitke koji još nisu identifikovani („IBNR“).

Banka je u novembru 2015. godine implementira klijentski pristup za fizička lica gdje je promijenjen način određivanja statusa neizvršenja, umjesto ranije transakcijskog pristupa implementiran je pristup na nivou klijenta. Ova promjena imala je za posljedicu povećanje ispravke vrijednosti za kredite i rezervisanja za vanbilans na teret troškova rezervisanja za rizika, tekuće poslovne godine u iznosu od 2.510 hiljada BAM. Promjena navedene računovodstvene procjene nije materijalna i ne mogu se predvidjeti efekti ove promjene na buduće obračunske periode.

Ukoliko je kredit nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, kredit se direktno otpisuje. Ako se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjene se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezerva se tada prihoduje u izvještaju o dobitku ili gubitku. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Kreditnog odbora, a u skladu sa odlukama suda, dogovorima zainteresovanih strana i procjenama Banke.

U skladu sa lokalnom regulativom, Banka računa i umanjene vrijednosti prema propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske („ABRS“). Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije propisane od strane ABRS zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeca, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebne rezerve za potencijalne gubitke (regulatorna rezerva za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane ABRS. Opšte regulatorne rezerve se, u skladu sa tim propisima, obračunavaju po stopi od 2%.

Ukoliko su opšte i posebne regulatorne rezerve za potencijalne gubitke izračunate u skladu s propisima ABRS veće od ispravke vrijednosti i rezervisanja izračunatih u skladu sa zahtjevima MSFI i početnog stanja regulatornih rezervi, ta razlika predstavlja nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke za koje se umanjuje neto kapital prilikom obračuna koeficijenta adekvatnosti kapitala.

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjene vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasifikovanih kao raspoloživi za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti instrumenata ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena. Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjene za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u izvještaju o dobitku ili gubitku.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasifikovanog kao raspoloživo za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjenja, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3) Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih priliva diskontovanih tekućom tržišnom kamatnom stopom na sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cjelosti ili djelimično) nad ugovornim pravima te finansijske imovine što nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizuje, odrekne ga se ili kada ono istekne.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te finansijska imovina koja se drži do dospeljeća isknjižava se na dan trgovanja. Dati krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze isknjižavaju se iz poslovnih knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava, odnosno kada je obaveza prestala postojati.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu, te će istovremeno priznati novu finansijsku obavezu sa novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cijenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene.

Tehnike procjene fer vrijednosti uključuju modele diskontovanja novčanih tokova na neto sadašnju vrijednost, upoređivanja sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene i druge modele procjene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste u tehnikama procjene uključuju bezrizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i akcija, devizne kurseve, cijene indeksa, te promjenjivosti i korelacije. Cilj tehnika procjene je izračunati fer vrijednost koja najbolje odražava cijenu finansijskog instrumenta na izvještajni datum, odnosno onu cijenu koju bi odredili i ostali učesnici na tržištu u uobičajenom tržišnim uslovima. Prilikom izračuna fer vrijednosti Banka uzima u obzir MSFI 13 pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih parametara korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Nivoi hijerarhije fer vrijednosti se određuju na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Modeli procjene fer vrijednosti

Finansijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorisani su u tri nivoa MSFI 13 hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

- Nivo 1 – instrumenti koji se vrednuju pomoću kotiranih cijena na aktivnim tržištima. To su instrumenti kojima se fer vrijednost može odrediti direktno na osnovu cijena koje kotiraju na aktivnim, likvidnim tržištima.
- Nivo 2 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste dostupne tržišne podatke. To su instrumenti kojima je fer vrijednost određena u odnosu na slične instrumente kojima se trguje na aktivnim tržištima, ili gdje su svi ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja dostupni na tržištu.
- Nivo 3 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste tržišne podatke koji nisu dostupni na aktivnom tržištu. To su instrumenti kojima se fer vrijednost ne može odrediti direktno na osnovu dostupnih tržišnih informacija, i kod kojih se za izračun vrijednosti koriste nešto drugačije tehnike procjene.

Instrumenti klasifikovani u ovu kategoriju oslanjaju se na faktor koji nije dostupan na tržištu, a koji ima značajan uticaj na fer vrijednosti samog instrumenta.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti se vrednuju kroz dvodijelni proces koji zavisi od likvidnosti odgovarajućeg tržišta. Likvidni instrumenti na aktivnim tržištima se vrednuju po tržišnoj vrijednosti (mark to market), te im se stoga dodjeljuje nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti. Instrumenti s kojima se ne trguje na aktivnim tržištima se vrednuju u odnosu na modele koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neprepoznatljivi. S obzirom na navedeno, u zavisnosti od značaja ulaznih parametara koji su tržišno neprepoznatljivi, obveznicama se dodjeljuje nivo 2 ili 3.

Specifični instrumenti

a) Finansijski derivati

Banka koristi finansijske derivative kako bi se na optimalan način zaštitila od izloženosti valutnom i kamatnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i investicionih aktivnosti. Banka ne drži niti izdaje finansijske derivative u spekulativne svrhe.

Finansijski derivati obuhvataju valutne forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno i naknadno se priznaju po fer vrijednosti. Tržišne vrijednosti se dobijaju primjenom različitih tehnika procjene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno priznaju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrijednost pozitivna, odnosno u okviru pasive, ukoliko je njihova tržišna vrijednost negativna. Promjene u tržišnoj vrijednosti finansijskih derivata iskazuju se kao dobitak ili gubitak.

b) Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslani na naplatu i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke iznad iznosa obavezne rezerve.

c) Obavezna rezerva kod Centralne banke je prikazana posebno i predstavlja iznos sredstava koji Banka mora ostvariti u toku svake dekade kao prosječno dnevno stanje na računu rezervi, a koje se utvrđuje na osnovu propisanih procenata od prosječnog dnevnog stanja odgovarajuće vrste depozita u prethodnoj dekadi (Napomena 17).

d) Krediti i plasmani bankama vrednuju se po amortizovanom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. U kredite i plasmane bankama ulaze i sredstva na računima kod drugih banaka.

e) Krediti komitentima

Krediti komitentima iskazuju se u neto iznosu umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

f) Vlasničke hartije od vrijednosti

Vlasničke hartije od vrijednosti klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za umanjenje vrijednosti.

g) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina koja se drži do dospelja u zavisnosti od svrhe za koju su dužničke hartije od vrijednosti stečene.

h) Tekući računi i depoziti od banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

i) Uzeti krediti

Uzeti kamatonosni krediti klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični instrumenti (nastavak)

j) Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze

Finansijske garancije su ugovori koji Banku obavezuju na specifična plaćanja vezana uz nadoknadu sredstava korisniku garancije za gubitke, koji nastaju zbog nemogućnosti određenog dužnika da izvrši dospjelo plaćanje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama početno se priznaju po fer vrijednosti, koja se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveze po garancijama naknadno se vrednuju po amortizovanom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova (kada je plaćanje po garanciji vjerovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći.

Preuzete kreditne obaveze su čvrste obaveze za odobravanje kredita po prethodno ugovorenim uslovima.

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provodivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namirenja na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno.

Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Banke.

3.7. Nekretnine i oprema

(a) Priznavanje i mjerenje

Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga ili druge administrativne svrhe.

Nekretnine i oprema iskazuju se po istorijskom ili pretpostavljenom trošku nabavke, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Istorijski trošak uključuje troškove koji su direktno povezani sa sticanjem imovine.

Oprema se vrednuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine.

Naknadni troškovi

Nabavna vrijednost uključuje fakturisanu vrijednost kupljenih sredstava uvećanu za sve troškove nastale do momenta stavljanja novog sredstva u upotrebu. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao odvojena imovina, u zavisnosti od toga šta je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njena vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravki i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

(b) Amortizacija

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja.

Preostala vrijednost imovine i procijenjeni vijek trajanja pregledaju se na svaki datum bilansa.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

Amortizacione stope materijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2015.	2014.
Zgrade	2% - 5%	2% - 5%
Elektronski sistemi	12,5% - 25%	12,5% - 25%
Kancelarijski namještaj i uređaji	12,5% - 20%	12,5% - 20%
Ostalo	12,5% - 25%	12,5% - 25%
Ulaganja u tuđe nekretnine	20%	20%

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku smanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizuje se linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja. Korisni vijek upotrebe provjerava se i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2015.	2014.
Nematerijalna ulaganja – softver i licence	20%-25%	20%-25%

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine u pripremi i nematerijalne imovine koja nema definisan konačan vijek upotrebe testira se na umanjenje vrijednosti, te se procjenjuje njen nadoknadivi iznos svaki put kad postoje indikacije umanjenja vrijednosti, a najmanje jednom godišnje.

Neto knjigovodstvena vrijednost ostale nefinansijske imovine Banke (osim odloženih poreskih sredstava) provjerava se sa datumom bilansa kako bi se utvrdilo postoje li indikacije smanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak usljed smanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u izvještaju o dobitku ili gubitku.

Nadoknadiva vrijednost nefinansijske imovine je vrijednost veća od njene vrijednosti u upotrebi i njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektuje procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu.

Za imovinu koja uglavnom ne generiše nezavisne novčane tokove, njena nadoknadiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generiše novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do smanjenja vrijednosti.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja tih obaveza i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku u skladu sa propisima.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou za koju Uprava Banke smatra da je dovoljna za podmirenje budućih gubitaka. Uprava utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

3.11. Kapital

Akcijski kapital

Akcijski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11. Kapital (nastavak)

Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvojiti najmanje 5% dobiti u Rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% osnovnog kapitala akcionarskog društva. Zakonom nije utvrđen rok do kojeg akcionarska društva trebaju imati formiran iznos rezervi od najmanje 10% osnovnog kapitala.

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Rezerva za kreditne gubitke po zahtjevu regulatora

Kao što je objašnjeno u napomeni 3.6. regulatorna rezerva za kreditne gubitke predstavlja pozitivnu razliku između opštih i posebnih rezervisanja obračunatih u skladu sa propisima ABRS i umanjenja vrijednosti i rezervisanja izračunatih u skladu sa zahtjevima MSFI u momentu prve primjene MRS i MSFI u Republici Srpskoj, 1. januara 2010. godine.

Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti

Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odloženog poreza.

Dividende

Dividende na redovne akcije priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

Akumulirani dobitak

Akumulirani dobitak uključuje neprenesenu i neraspoređenu dobit, koja se može rasporediti u narednom periodu.

3.12. Potencijalne i preuzete obaveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kad iste postanu plative.

3.13. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

3.14. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, obaveza i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge) koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala tri glavna segmenta: korporativno i investiciono bankarstvo, maloprodaja, i ostalo. Osnovne informacije po segmentima zasnivaju se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena (napomena 5).

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.15. Primanja zaposlenih

a) Primanja zaposlenih

Troškovi bruto plata i obaveznih doprinosa se evidentiraju u izvještaju o dobitku ili gubitku u periodu u kojem su nastali. Za penzije zaposlenih Banka plaća doprinose u obavezne penzije fondove s propisanim iznosom doprinosa kojima upravljaju društva u vlasništvu države. Obaveze za penzije evidentiraju se u izvještaju o dobitku ili gubitku u trenutku obračuna plate.

b) Jubilarne nagrade

Banka isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade. Obaveza i trošak ovih davanja se procjenjuju korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesečne plate Banke obračunate u mjesecu koji prethodi isplati za navršenih 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesečne plate Banke za navršenih 30 godina u Banci.

c) Otpremnine

U skladu sa internim pravilnikom o platama, Banka isplaćuje otpremnine zaposlenim prilikom odlaska u penziju u iznosu od dvije prosječne mjesečne plate zaposlenog. Obračun dugoročnih rezervisanja za otpremnine zaposlenih se radi godišnje od strane ovlaštenog aktuara korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

3.16. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u izvještaju o dobitku ili gubitku kada je utvrđeno pravo Banke na primanje dividende.

3.17. Zarada po akciji

Zarada po akciji računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namjenjene redovnim akcionarima Banke sa prosječnim ponderisanim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

3.18. Zakupi

Zakupi u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom klasifikuju se kao finansijski zakupi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih zakupa. Svi ostali zakupi su operativni zakupi. Trošak zakupa po osnovu operativnih zakupa tereti izvještaj o dobitku ili gubitku lineranom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

Banka procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosuđivanja o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i ostalim faktorima kao što su: očekivani tokovi budućih događaja koji se mogu realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti.

Obračun i procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolia Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti računovodstvene procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanjaja značajnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim i fizičkim licima (Napomena 20), te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizilaze iz vanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (Napomena 27).

Umanjenja vrijednosti se takođe razmatraju za kreditnu izloženost od banaka, te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti i gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku

Banka procjenjuje umanjenje vrijednosti na individualnoj osnovi za sve izloženosti pravnih lica za koje postoje objektivni dokazi o obezvrjeđivanju potraživanja kao i izloženosti fizičkih lica koje su materijalno značajne. Imovina koja nije materijalno značajna razmatra se na grupnoj (portfolio) osnovi radi umanjenja vrijednosti.

Sve izloženosti koje su klasifikovane kao izloženosti u neizvršenju obaveza, smatraju se izloženostima sa objektivnim dokazom umanjenja vrijednosti. Prema Bazelu III izloženosti su u statusu neizvršenja kada su u kašnjenju s izmirenjem obaveza više od 90 dana i/ili klijent nije sposoban izmiriti najmanje jednu od svojih kreditnih obaveza u potpunosti, a da Banka ne mora pribjeći mjerama naplate.

Za izloženosti pravnih i fizičkih lica status neizvršenja Banka određuje na nivou klijenta uzimajući u obzir sve njegove izloženosti i definisani prag materijalnosti.

Kod procjene grupnog umanjenja vrijednosti (portfolio pristup) primjenjuju se sljedeća pravila:

- budući gotovinski tokovi za homogeni segment/korpu se procijenjuje na osnovu kretanja gubitka u prošlosti za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika,
- stopa gubitka iz prošlosti primijenjuje se na one homogene segmente/korpe koji su definisani na način koji je dosljedan sa segmentima/korpama za koje se ta stopa posmatrala,
- kretanje stope gubitka u prošlosti se prilagođava na osnovu trenutnih dostupnih podataka tako da bude dosljedno sa sadašnjim uslovima na tržištu,
- metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu budućih gotovinskih tokova se redovno revidiraju

Banka procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnoću mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih gotovinskih tokova imovine ili portfolia imovine. Kao dokaz se uzima neredovna otplata ili ostale indikacije finansijskih poteškoća korisnika kredita, te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima zajmoprimci posluju, u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštovanjem uslova.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

	<i>Napomena</i>	31. decembra 2015. '000 BAM	31. decembra 2014. '000 BAM
Pregled umanjenja vrijednosti (MSFI)			
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	20b	64.072	61.657
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	27	1.512	1.381
		65.584	63.038
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama	20a	3.350	3.371
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	24	521	520
Umanjenje vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		699	965
Ukupno krediti i potraživanja		70.154	67.894

Pored navedenih umanjenja u skladu sa MSFI, Banka takođe procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom ABRS, gdje se pozitivna razlika u odnosu na zbir MSFI umanjenja i početnog stanja regulatornih rezervi priznaje kao nedostajuća rezerva za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu i uključuje u obračun adekvatnosti kapitala.

Sljedeća tabela sumira umanjenje vrijednosti u skladu sa ABRS-om:

	31. decembra 2015. '000 BAM	31. decembra 2014. '000 BAM
Sažetak umanjenja vrijednosti (ABRS)		
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	72.891	76.009
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	3.755	3.162
	76.646	79.171
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama	3.393	3.451
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	750	670
Ukupno krediti i potraživanja	80.789	83.292

Regulatorna rezerva za kreditne gubitke:

	31. decembra 2015. KM '000	31. decembra 2014. KM '000
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema ABRS	80.789	83.292
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema MSFI	(70.154)	(67.894)
Početno stanje regulatornih rezervi	(3.496)	(3.496)
Nedostajuće regulatorne rezerve za obračun adekvatnosti	7.139	11.902

Početno stanje regulatornih rezervi iznosi 3.496 hiljada BAM i predstavlja razliku između ukupno obračunatih regulatornih rezervi i ispravki vrijednosti i rezervisanja po MRS i MSFI metodologiji u momentu prve primjene ovih standarda u Republici Srpskoj (1. januar 2010. godine).

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Banka uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni.

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih kredita i potraživanja (neprihodujući krediti – NPL) te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	31. decembra 2015.			31. decembra 2014.		
	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Bruto izloženost	47.273	26.092	73.365	56.090	21.093	77.183
Umanjenje vrijednosti	34.311	20.651	54.962	35.795	17.636	53.431
Stopa umanjenja	72,6%	79,1%	74,9%	63,8%	83,6%	69,2%

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan procentni poen bruto neprihodujuće izloženosti koje su gore prikazane na dan 31. decembra 2015. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 734 hiljade BAM (2014.: 772 hiljada BAM).

Pored pojedinačno i grupno identifikovanih gubitaka za neprihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u paragrafu iznad, Banka takođe priznaje gubitke od umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum bilansa, a koji nisu bili posebno identifikovani (IBNR, portfolio umanjenje vrijednosti).

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. decembra 2015., procijenjen na portfolio osnovi (IBNR rezervisanja), iznosio je 9.110 hiljada BAM (2014.: 8.226 hiljada BAM) relevantne bilansne izloženosti. Ukupno umanjenje vrijednosti bazirano na portfolio osnovi (IBNR rezervisanja) iznosilo je 1,1% (2014.: 1,2%) neto kredita komitentima.

b) Porezi

Banka priznaje poresku obavezu u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske i Brčko Distrikta. Poreske prijave odobravaju poreski organi koji su nadležni za provođenje naknadne kontrole poreskih obveznika.

c) Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske (ABRS) ovlaštena je za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

d) Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu provodi posebna tročlana Komisija čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Upravljanju lošim plasmanima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju rukovodioci Pravnih poslova i Upravljanja rizicima, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

Protiv Banke je pokrenuto 25 sudskih sporova sa imovinsko-pravnim zahtjevima. Prema odluci Uprave Banke, a na prijedlog Komisije za procjenu rizičnosti po obavezama iz sudskih postupaka koji se vode protiv Banke, za sporove za koje se vjeruje da bi Banka mogla izgubiti ili imati značajnije troškove izvršeno je rezervisanje u ukupnom iznosu od 1.956 hiljada BAM (2014: 2.291 hiljada BAM), od čega se na radne sporove odnosi 295 hiljada BAM (2014: 339 hiljada BAM), a na ostale sporove 1.661 hiljada BAM (2014: 1.952 hiljada BAM). (Napomena 28).

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima, u skladu sa MSFI 8, uključuju:

1. „Maloprodaja“: fizička lica i malo preduzetništvo
2. „Korporativno i investiciono bankarstvo“: velika i srednja preduzeća, država i javni sektor
3. „Ostalo“: kapital i rezerve, Upravljanje aktivom i pasivom, ostale centralizovane operacije te ostalu imovinu i obaveze koji nisu pridruženi drugim segmentima.

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa internim upravljačkim izvještajima Banke, i dodatno usklađeni sa finansijskim izvještajim u ovim napomenama.

Pri mjerenju poslovnih rezultata primjenjuju se interne cijene bazirane na specifičnim cijenama proizvoda i uluga, određene valute i ročnosti u skladu sa metodologijom UniCredit Group (u daljem tekstu Grupa).

Metodologija alokacija prihoda i troškova po segmentima je ista u obje prikazane godine.

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po segmentima

	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno	Usklađivanje	Ukupno - Note
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015.	‘000 BAM	‘000 BAM	‘000 BAM	‘000 BAM	‘000 BAM	‘000 BAM
Neto prihodi od kamata	18.877	22.610	5.038	46.525	-	46.525
Neto prihodi od naknada i provizija	3.249	9.091	(425)	11.915	-	11.915
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	10	10	-	10
Neto dobiti / gubici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	623	702	9	1.334	(10)	1.324
Ostali rashodi* (Gubici)/Dobici od investiranja	(87) -	21 -	(21) -	(87) -	87 9	- 9
Ukupni operativni prihodi	22.662	32.424	4.611	59.697	86	59.783
Ukupno operativni troškovi	(5.027)	(23.360)	-	(28.387)	(1.360)	(29.747)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	17.635	9.064	4.611	31.310	(1.274)	30.036
Neto dobiti / gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	(1.423)	(4.809)	-	(6.232)	(4)	(6.236)
Rezervisanje za rizike i troškove	(780)	(977)	-	(1.757)	1.411	(346)
Dobici / gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina i opreme*	-	-	(17)	(17)	17	-
Ostali operativni prihodi i rashodi	-	-	-	-	(150)	(150)
Dobit prije oporezivanja	15.432	3.278	4.594	23.304	-	23.304
Porez na dobit	(1.277)	(271)	(380)	(1.928)	-	(1.928)
Dobit za godinu	14.155	3.007	4.214	21.376	-	21.376
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit						
Promjene u rezervi za fer vrijednost, neto od poreza na dobit	-	-	226	226	-	226
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	14.155	3.007	4.440	21.602	-	21.602

*pozicija iz Segmnet reporta

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po segmentima (nastavak)

Za godinu koja se završava 31. decembra 2014.	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno	Usklađivanje	Ukupno - Note
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Neto prihodi od kamata	15.414	21.239	7.064	43.717	-	43.717
Neto prihodi od naknada i provizija	3.084	9.460	(368)	12.176	(1)	12.175
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	7	7	-	7
Neto dobiti / gubici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	707	663	-	1.370	-	1.370
(Gubici)/Dobici od investiranja	-	-	-	-	(8)	(8)
Ukupni operativni prihodi	19.205	31.362	6.703	57.270	(9)	57.261
Ukupno operativni troškovi	(5.358)	(23.222)	(38)	(28.618)	51	(28.567)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	13.847	8.140	6.665	28.652	42	28.694
Neto dobiti / gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	(5.467)	(2.724)	-	(8.191)	-	(8.191)
Rezervisanje za rizike i troškove	(545)	(74)	-	(619)	-	(619)
Ostali rashodi	-	-	(213)	(213)	(42)	(255)
Dobit prije oporezivanja	7.835	5.342	6.452	19.629	-	19.629
Porez na dobit	(788)	(513)	(626)	(1.927)	-	(1.927)
Dobit za godinu	7.047	4.829	5.826	17.702	-	17.702
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit						
Promjene u rezervi za fer vrijednost, neto od poreza na dobit	-	-	(252)	(252)	-	(252)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	7.047	4.829	5.574	17.450	-	17.450

Prihodi i rezultati segmenata prikazani u prethodnim tabelama (za godine koje se završavaju na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine) predstavljaju prihode generisane od prodatih proizvoda i izvršenih usluga prema klijentima iz ovih segmenata. Prihodi između segmenata u toku perioda su eliminisani.

Računovodstvene politike izvještajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Banke opisane u napomeni 3. Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova i to na bazi prihoda ostvarenih od strane svakog segmenta posebno. To predstavlja kriterijum po kojem se izvještava prema rukovodiocima nadležnim za donošenje ključnih odluka, u cilju alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata.

Prihodi Banke od glavnih usluga su detaljno prikazani u napomenama 6 i 8 uz finansijske izvještaje.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima

31. decembra 2015.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Uskladi- vanje	Ukupno - Note
Imovina						
Novčana sredstva	-	-	77.768	77.768	-	77.768
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	57.816	57.816	-	57.816
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	111.386	111.386	-	111.386
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	100.927	-	43.334	144.261	-	144.261
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	548	548	-	548
Kredit i potraživanja od komitenata	431.006	409.395	-	840.401	-	840.401
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-
Nekretnine i oprema	-	-	16.345	16.345	-	16.345
Nematerijalna imovina	-	-	3.424	3.424	-	3.424
Ostala aktiva	-	-	3.012	3.012	-	3.012
Odložena poreska sredstva	-	-	61	61	-	61
Ukupno imovina	531.933	409.395	313.694	1.255.022	-	1.255.022
Obaveze						
Depoziti i krediti od banaka	-	-	306.213	306.213	-	306.213
Depoziti i krediti od komitenata	397.137	357.014	-	754.151	-	754.151
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	209	209	-	209
Ostale obaveze	-	-	17.726	17.726	-	17.726
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.207	2.207	-	2.207
Obaveza za porez na dobit	-	-	1	1	-	1
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze	397.137	357.014	326.356	1.080.507	-	1.080.507
Kapital i rezerve	-	-	153.139	153.139	-	153.139
Neto dobit za godinu	14.155	3.007	4.214	21.376	-	21.376
Ukupno kapital i rezerve	14.155	3.007	157.353	174.515	-	174.515
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	411.292	360.021	483.709	1.255.022	-	1.255.022

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izveštaj o finansijskom položaju po segmentima (nastavak)

31. decembra 2014.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Usklađi- vanje	Ukupno - Note
Imovina						
Novčana sredstva	-	-	69.883	69.883	-	69.883
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	51.174	51.174	-	51.174
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	117.139	117.139	-	117.139
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	111.518	-	16.336	127.854	1.252	129.106
Finasijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	385	385
Kredit i potraživanja od komitenata	317.727	387.229	-	704.956	-	704.956
Finansijska imovina koja se drži do dospijeha	36	-	-	36	-	36
Nekretnine i oprema	-	-	16.391	16.391	(126)	16.265
Nematerijalna imovina	-	-	1.957	1.957	-	1.957
Ostala aktiva	-	-	4.244	4.244	(1.511)	2.733
Odložena poreska sredstva	-	-	88	88	-	88
Ukupno imovina	429.281	387.229	277.212	1.093.722	-	1.093.722
Obaveze						
Depoziti i krediti od banaka	-	-	249.758	249.758	-	249.758
Depoziti i krediti od komitenata	372.133	290.396	-	662.529	-	662.529
Finasijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	17.097	17.097	-	17.097
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.546	2.546	-	2.546
Obaveza za porez na dobit	-	-	28	28	-	28
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze	372.133	290.396	269.429	931.958	-	931.958
Kapital i rezerve	-	-	144.062	144.062	-	144.062
Neto dobit za godinu	7.047	4.829	5.826	17.702	-	17.702
Ukupno kapital i rezerve	7.047	4.829	149.888	161.764	-	161.764
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	379.180	295.225	419.317	1.093.722	-	1.093.722

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

6. PRIHODI OD KAMATA

a) Raščlanjivanje po izvorima:

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Fizička lica	28.464	27.400
Preduzeća i preduzetnici	15.825	13.157
Banke i bankarske institucije	218	105
Javni sektor	17.919	16.852
	<u>62.426</u>	<u>57.514</u>

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Kreditni komitentima	55.196	52.052
Plasmani i krediti bankama	218	51
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	54
Dužničke hartije od vrijednosti	7.012	5.357
	<u>62.426</u>	<u>57.514</u>

7. RASHODI OD KAMATA

a) Raščlanjivanje po primaocima:

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Raščlanjivanje po primaocima:		
Fizička lica	4.859	3.991
Preduzeća i preduzetnici	3.598	3.394
Banke i ostale finansijske institucije	4.021	2.331
Javni sektor	651	1.481
Ostale organizacije	2.772	2.600
	<u>15.901</u>	<u>13.797</u>

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Tekući računi i depoziti fizičkih lica	4.859	3.991
Tekući računi i depoziti pravnih lica	3.054	3.569
Tekući računi i depoziti banaka	3.500	1.849
Uzeti krediti	1.716	1.788
Ostali	2.772	2.600
	<u>15.901</u>	<u>13.797</u>

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Platni promet u zemlji	5.330	5.225
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	1.778	1.704
Poslovi isplata deviznih penzija i doznaka fizičkih lica	1.550	1.625
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.357	1.246
Kartično poslovanje	1.302	1.183
Naknade po osnovu kredita	995	1.052
Poslovi kupoprodaje efektivne i deviza	545	593
Ostale naknade i provizije	1.310	1.206
	<u>14.167</u>	<u>13.834</u>

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Platni promet u zemlji	453	394
Platni promet s inostranstvom	148	129
Primljene garancije i jemstva	43	17
Kartično poslovanje	1.120	631
Poslovi sa efektivom	393	401
Naknade po poslovima kredita	47	26
Ostalo	48	61
	<u>2.252</u>	<u>1.659</u>

10. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA U KAPITALU

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Prihodi od dividendi	10	7
	<u>10</u>	<u>7</u>

11. NETO DOBICI OD KURSNIH RAZLIKA PO PRERAČUNAVANJU MONETARNE IMOVINE I OBAVEZA

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Pozitivne kursne razlike	1.324	1.370
	<u>1.324</u>	<u>1.370</u>

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

12. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Redovna primanja – bruto plate	12.446	11.789
Varijabilna primanja - bonusi	1.232	1.235
Ostali troškovi zaposlenih	645	530
Troškovi za otpremnine	632	312
Ostali troškovi (ugovori o djelu)	160	87
Ukupno troškovi zaposlenih	15.115	13.953

Troškovi zaposlenih uključuju i doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćene u 2015. godini u iznosu od 2.690 hiljada BAM (2014.: 2.520 hiljada BAM).

13. OSTALI TROŠKOVI

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Informaciono-komunikacione tehnologije	2.937	2.674
Operativnog poslovanja	2.366	2.226
Nekretnina	1.680	1.826
Konsultantskih usluga	1.255	1.125
Obezbeđenja i transporta novca	1.286	1.211
Oglašavanja, marketinga i promocija	810	663
Kancelarijskog poslovanja	638	558
Vezani za zaposlene	312	350
Indirektni porezi i doprinosi	267	260
Vezani za odobravanje i praćenje kredita	13	57
	11.564	10.950

14. NETO GUBITAK OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA ZA KREDITNE RIZIKE

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Kreditni i potraživanja od komitenata (napomena 20)	6.105	7.520
Vanbilansne pozicije (napomena 27)	131	671
	6.236	8.191

15. REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Troškovi rezervisanja za sudske sporove i troškove	346	619
	346	619

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

16. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku sadrži tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Tekući porez na dobit	1.928	1.927
Ukupno	1.928	1.927

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Dobit prije oporezivanja	23.303	19.629
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	2.330	1.963
Umanjenje poreza za isključene prihode	(786)	(570)
Poresko nepriznati troškovi od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine, te ostali troškovi	770	919
Poresko priznato umanjenje vrijednosti kredita i ostale imovine (20% od usklađene poreske osnovice)	(386)	(385)
Porez na dobit	1.928	1.927
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	8,27%	9,82%

Poreski propisi određuju da se za potrebe obračuna poreske osnovice, kao poresko priznat trošak umanjenja vrijednosti za kredite i ostalu imovinu uzima najviše 20% od usklađene poreske osnovice (rezultat za period), koja predstavlja razliku između usklađenih prihoda i rashoda prije efekta umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine.

Poreske obaveze su navedene u poreskim prijavama Banke i prihvaćene su kao takve, ali mogu biti predmet kontrole poreskih vlasti u periodu od pet godina nakon njihovog prihvatanja. Uprava Banke nije upoznata sa bilo kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalne materijalne odgovornosti u tom pogledu.

17. NOVČANA SREDSTVA

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Gotovina u domaćoj valuti	11.748	9.308
Sredstva kod Centralne banke-žiro račun	61.263	53.169
Gotovina u stranoj valuti	4.757	7.406
	77.768	69.883

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

18. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	57.816	51.174
	<u>57.816</u>	<u>51.174</u>

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) propisuje način obračuna i održavanja obavezne rezerve, te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava preko obavezne rezerve koji se drži na računima kod Centralne banke.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u BAM i stranim valutama (izraženim u BAM prema kursnoj listi Centralne banke koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda).

U osnovicu za obračun obavezne rezerve ne ulaze:

- pozajmljena sredstva od nerezidenata,
- depoziti i krediti vlada i entiteta (rezidenata) namijenjeni za razvojne projekte.

Banka je obavezna držati na računu rezervi kod Centralne banke najmanje 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospijeća do jedne godine, a 7% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospijeća preko jedne godine.

Centralna banka u 2015.godini nije obračunavala i plaćala kamatu na sredstva koja su banke držale na računu rezervi kao obaveznu rezervu i sredstva iznad obavezne rezerve.

U prethodnoj godini Centralna banka je plaćala kamatu na obaveznu rezervu po stopi koja se kretala od 0,007% do 0,147%, a na sredstava iznad obavezne rezerve po stopi koja se kretala od 0,009% do 0,189%.

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
- plasmani stranim bankama	104.930	113.504
- plasmani domaćim bankama	6.456	3.635
	<u>111.386</u>	<u>117.139</u>

Unutar kredita i potraživanja od banaka iznos od 39.095 hiljada BAM (2014.: 81.666 hiljada BAM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih banaka.

U kreditima i potraživanjima od povezanih banaka iznos od 6.400 hiljada KM odnosi se na sredstva data kao novčani kolateral. (2014: 3.600 hiljada KM).

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

a) Raščlanjivanje po poslovima

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Pravna lica		
- u BAM	228.074	173.385
- u stranoj valuti	128.233	121.131
- sa valutnom klauzulom	147.678	106.281
Ukupno bruto	503.985	400.797
Umanjenje vrijednosti glavnice kredita	(40.315)	(41.765)
	463.670	359.032
Fizička lica		
- u BAM	152.048	132.004
- u stranoj valuti	72	83
- sa valutnom klauzulom	248.819	234.513
Ukupno bruto	400.939	366.600
Umanjenje vrijednosti glavnice kredita	(23.757)	(19.892)
	377.182	346.708
Neto krediti	840.852	705.740
Dospjela potraživanja po kamati	4.825	4.714
Umanjenje vrijednosti kamate	(3.350)	(3.371)
Naplaćena neprihodovana naknada	(1.926)	(2.127)
Kredit i potraživanja od komitenata	840.401	704.956

b) Kretanje ispravke vrijednosti kredita

	Kredit i pravna lica '000 BAM	Kredit i stanovništva '000 BAM	Ukupno krediti '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2014.	35.915	18.635	54.550
Neto gubitak priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomena14)	6.208	1.313	7.521
Otpisi	(358)	(56)	(414)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	41.765	19.892	61.657
Neto gubitak priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomena14)	2.103	4.002	6.105
Otpisi	(3.553)	(137)	(3.690)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	40.315	23.757	64.072

c) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfolia kredita u potpunosti se odnosi na pravna i fizička lica te ostale subjekte koji su locirani u Bosni i Hercegovini.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

d) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembra 2015. analiziran je prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Pravna lica		
Rudarstvo i energetika	23.570	4.174
Poljoprivreda	9.581	17.677
Građevinarstvo	31.293	27.445
Industrija	155.005	67.105
Trgovina	111.615	86.756
Usluge	3.001	3.685
Saobraćaj	10.395	13.529
Finansije	2.740	2.221
Javni sektor (Centralne institucije)	105.030	117.632
Lokalna samouprava	47.851	54.694
Neprofitne institucije	3.904	5.879
	<hr/>	<hr/>
	503.985	400.797
Fizička lica	400.939	366.600
Ukupno bruto krediti	904.924	767.397
Umanjenje vrijednosti kredita	(64.072)	(61.657)
Ukupno neto krediti	<hr/> 840.852 <hr/>	<hr/> 705.740 <hr/>

Struktura kreditnog portfolija se redovno nadgleda od strane sektora za Upravljanje rizikom u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

21. FINANSIJSKA IMOVINA

21. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
<i>Vlasničke hartije od vrijednosti</i>		
Domaće osiguravajuće organizacije	8	26
Ostale domaće organizacije	338	338
Strane organizacije	8	8
	<u>354</u>	<u>372</u>
Kotirane na berzi	8	26
Nekotirane na berzi	346	346
	<u>354</u>	<u>372</u>
<i>Dužničke hartije od vrijednosti</i>		
Opštinske obveznice	6	9
Obveznice Republike Srpske	125.949	114.572
Trezorski zapisi Republike Srpske	17.952	14.153
	<u>143.907</u>	<u>128.734</u>
Kotirane na berzi	143.907	128.734
Nekotirane na berzi	-	-
	<u>143.907</u>	<u>128.734</u>
Ukupno finansijska imovina raspoloživa za prodaju	<u>144.261</u>	<u>129.106</u>

Pregled finansijske imovine raspoložive za prodaju prema nivoima fer vrijednosti:

	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2015.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	354	354
Opštinske obveznice	-	-	6	6
Obveznice Republike Srpske	-	-	125.949	125.949
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	-	17.952	17.952
Ukupno	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>144.261</u>	<u>144.261</u>
31. decembar 2014.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	372	372
Opštinske obveznice	-	9	-	9
Obveznice Republike Srpske	-	114.572	-	114.572
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	14.153	-	14.153
Ukupno	<u>-</u>	<u>128.734</u>	<u>372</u>	<u>129.106</u>

Transferi između nivoa hijerarhije fer vrijednosti dužničkih hartija od vrijednosti u 2015. godini izvršeni su zbog usklađivanja nivoa kroz proces nezavisne verifikacije cijena uspostavljen na nivou UniCredit Grupe. Proces nezavisne verifikacije cijena ima pristup različitim tržištima i podacima na kojima je bazirana metodologija i predstavlja poboljšanje u procesu klasifikacije.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

21. FINANSIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

21. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti

Za eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti primijenjen je eksterni kreditni rejting države Bosne i Hercegovine, koji je prema Agenciji za kreditni rejting Standard & Poor's „B / stabilan“, a prema Moody's Investors Service „B3 / stabilan“.

b) Finansijska imovina koja se drži do dospijea

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
	'000 BAM.	'000 BAM.
Obveznice domaćih korporativnih emitenata, kotirane	-	36
	<hr/>	<hr/>
Ukupno finansijska imovina koja se drži do dospijea	-	36
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

22. NEKRETNINE I OPREMA

	Građevinski objekti i zemljište '000 BAM	Oprema i ostala sredstva '000 BAM	Investicije u toku '000 BAM	Ukupno nekretnine i oprema '000 BAM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2014.	26.544	17.722	333	44.599
Povećanja	-	-	1.401	1.401
Prenosi	335	661	(1.024)	(28)
Prodaja i otpisi	(914)	(729)	-	(1.643)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. decembra 2014.	25.965	17.654	710	44.329
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Stanje na dan 1. januara 2015.	25.965	17.654	710	44.329
Povećanja	-	2	1.970	1.972
Prenosi	107	2.082	(2.298)	(109)
Prodaja i otpisi	-	(240)	-	(240)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. decembra 2015.	26.072	19.498	382	45.952
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2014.	12.187	15.492	-	27.679
Amortizacija	596	971	-	1.567
Prodaja i otpisi	(469)	(713)	-	(1 182)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. decembra 2014.	12.314	15.750	-	28.064
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Stanje na dan 1. januara 2015.	12.314	15.750	-	28.064
Amortizacija	596	1.114	-	1.710
Prodaja i otpisi	-	(167)	-	(167)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. decembra 2015.	12.910	16.697	-	29.607
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2014.	13.651	1.904	710	16.265
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Stanje na dan 31. decembra 2015.	13.162	2.801	382	16.345
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

22. NEKRETNINE I OPREMA (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortizuju, u okviru građevinskih objekata i zemljišta, iznosi 3.253 hiljade KM (2014: 3.253 hiljade KM).

Investicije u toku na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 382 hiljada BAM (2014: 710 hiljada BAM) odnose se na opremu koja još nije stavljena u upotrebu.

Tokom 2015. godine nekretnine i oprema Banke nisu bile opterećene zalogom ili hipotekom.

Banka je sproveda test umanjenja vrijednosti nekretnina na dan 31. decembra 2015. godine na osnovu kojeg nije bilo potrebe za umanjenjem vrijednosti nekretnina.

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softver '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 BAM	Ukupno nematerijalna imovina '000 BAM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2014.	14.075	4.473	1.050	19.598
Povećanja	-	-	1.015	1.015
Prenosi	1.293	295	(1.588)	-
Prodaja i otpisi	(1)	1	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2014.	15.367	4.769	477	20.613
<hr/>				
Stanje na dan 1. januara 2015.	15.367	4.769	477	20.613
Povećanja	-	-	2.825	2.825
Prenosi	1.366	546	(1.912)	-
Prodaja i otpisi	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015.	16.732	5.315	1.390	23.438
<hr/>				
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2014.	12.447	4.112	-	16.559
Amortizacija	1.843	254	-	2.097
Otpisi	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2014.	14.290	4.366	-	18.656
<hr/>				
Stanje na dan 1. januara 2015.	14.290	4.366	-	18.656
Amortizacija	878	480	-	1.358
Otpisi	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015.	15.168	4.846	-	20.014
<hr/>				
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2014.	1.077	403	477	1.957
<hr/>				
Stanje na dan 31. decembra 2015.	1.565	469	1.390	3.424
<hr/>				

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 1.391 hiljada BAM (2014: 477 hiljada BAM) odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nisu stavljena u upotrebu.

Na dan 31. decembra 2015.godine Banka nije imala interno generisane nematerijalne imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

24. OSTALA AKTIVA

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Nedospjela kamata	373	260
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	187	198
Potraživanja za plate radnika	818	997
Potraživanja po osnovu kartica	691	721
Potraživanja po osnovu čekova	114	125
Ulaganja u tuđe objekte	185	127
Potraživanja po operativnim poslovima	435	435
Materijalno stečena sredstva	458	27
Ostala potraživanja	272	363
Umanjenje vrijednosti	(521)	(520)
Ukupno ostala aktiva	3.012	2.733

Kretanje umanjenja vrijednosti ostale aktive:

	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2014.	827
Neto dobiti / gubici priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomena 14)	-
Otpisi i prenosi	(307)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	520
Neto dobiti / gubici priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomena 14)	-
Otpisi i prenosi	1
Stanje na dan 31. decembra 2015.	521

25. DEPOZITI I KREDITI OD BANAKA

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Depoziti po viđenju		
- u BAM	2	133
	2	133
Oročeni depoziti		
- u BAM	41.400	38.600
- u stranoj valuti	216.381	172.895
	257.781	211.495
Ukupno depoziti	257.783	211.628
Uzeti krediti		
- u stranoj valuti	48.430	38.130
Ukupno uzeti krediti	48.430	38.130
Ukupno depoziti i krediti od banaka	306.213	249.758

Unutar depozita i kredita od banaka iznos od 257.783 hiljada BAM (2014.: 211.598 hiljade BAM) odnosi se na depozite i kredite od povezanih lica.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

26. DEPOZITI I KREDITI OD KOMITENATA

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Pravna lica i preduzetnici		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	157.799	116.869
- u stranoj valuti	50.213	64.163
	208.012	181.032
Oročeni depoziti		
- u BAM	50.671	22.011
- sa valutnom klauzulom	96.374	102.922
- u stranoj valuti	16.275	26.162
	163.320	151.095
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	371.332	332.127
Fizička lica		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	106.093	88.397
- u stranoj valuti	64.705	55.058
	170.798	143.455
Oročeni depoziti		
- u BAM	35.705	22.527
- sa valutnom klauzulom	3	4
- u stranoj valuti	107.707	87.522
	143.415	110.053
Ukupno depoziti fizičkih lica	314.213	253.508
Ukupno depoziti	685.545	585.635
Uzeti krediti od komitenata		
- u BAM	-	-
- sa valutnom klauzulom	53.566	58.842
- u stranoj valuti	15.040	18.052
Ukupno uzeti krediti od komitenata	68.606	76.894
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	754.151	662.529

Unutar depozita i kredita od komitenata iznos od 555 hiljada BAM (2014.: 558 hiljada BAM) odnosi se na depozite i kredite od povezanih lica (depoziti Uprave Banke i ključnog rukovodstva).

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

27. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Obračunata nedospjela kamata	6.670	5.471
Obaveze prema zaposlenim	1.825	1.628
Primljeni avansi za naplatu imovine iz NPL kredita	-	3.390
Obaveze prema dobavljačima	2.068	1.172
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	1.512	1.381
Rezervisanja za jubilarne nagrade	208	210
Obaveze za izvršenje naloga platnog prometa u zemlji	24	778
Obaveze po osnovu brokerskih poslova	176	118
Obaveze po osnovu nenominiranih depozita	659	915
Pasivna vremenska razgraničenja	948	480
Obaveze za neisplaćene osigurane depozite	1.647	-
Ostale obaveze	1.989	1.554
	17.726	17.097

Kretanje rezervisanja:

	Vanbilansne i potencijalne obaveze '000 BAM	Jubilarne nagrade '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2014.	711	170	881
Neto dobiti / gubici priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku	670	40	710
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	-	-	-
	1.381	210	1.591
Stanje na dan 31. decembra 2014.			
Neto dobiti / gubici priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku	131	(2)	129
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	-	-	-
	1.512	208	1.720
Stanje na dan 31. decembra 2015.			

Dobici / gubici po osnovu rezervisanja za vanbilansnu izloženost prikazan je kroz neto gubitke od umanjnja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike (napomena 14) dok su dobiti / gubici po osnovu jubilarnih nagrada prikazani kroz troškove zaposlenih (napomena 12) u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

28. REZERVISANJA ZA OBAVEZE I TROŠKOVE

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Rezervisanja za otpremnine	251	255
Rezervisanja za sudske sporove	1.956	2.291
	2.207	2.546

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

28. REZERVISANJA ZA OBAVEZE I TROŠKOVE (nastavak)

Kretanje rezervisanja za obaveze i troškove

	Sudski sporovi '000 BAM	Otpremnine '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2014.	1.796	292	2.088
Neto dobiti / gubici priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomena 15)	619	-	619
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(124)	(37)	(161)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	2.291	255	2.546
Gubici priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomena 15)	346	-	346
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(681)	(4)	(685)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	1.956	251	2.207

29. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Neto odložena poreska sredstva

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korištenjem zakonske poreske stope od 10% (2014.: 10%).

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Odložena poreska sredstva		
Rezerve na osnovu obračuna fer vrijednosti	61	88
Neto odložena poreska sredstva	61	88

Kretanje odloženih poreza

	Odložena poreska sredstva '000 BAM	Odložena poreska obaveza '000 BAM	Neto odložena poreska sredstva '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2014.	54	-	54
Smanjenje odložene poreske obaveze	-	-	-
Promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju priznate u kapitalu i rezervama	34	-	34
Stanje na dan 31. decembra 2014.	88	-	88
Stanje na dan 1. januara 2015.			
Smanjenje odložene poreske obaveze	(27)	-	(27)
Promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju priznate u kapitalu i rezervama	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015.	61	-	61

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

30. AKCIJSKI KAPITAL

	Redovne akcije '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2014.	97.055
Povećanje akcijskog kapitala putem emisije akcija	-
Stanje na dan 31. decembra 2014.	<u>97.055</u>
Stanje na dan 31. decembra 2015.	<u>97.055</u>
Nominalna vrijednost (KM)	<u>700</u>
Broj akcija	<u>138.650</u>

Akcionare Banke na dan 31. decembra 2015. godine čine 1 većinski akcionar Banke i 65 malih akcionara: domaćih i stranih pravnih i fizička lica sa učešćem od:

	% učešća
UniCredit Bank Austria AG, Beč	98,43%
Mali akcionari	1,57%
	<u>100,00%</u>

Niko od članova Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave na dan 31. decembra 2015. godine ne posjeduje akcije Banke.

Sve akcije Banke izlistane su na Banjalučkoj berzi. Cijena akcija na dan zadnjeg trgovanja u 2015. godini iznosila je 901 BAM (31.12.2014.: 750 BAM).

31. ZARADA PO AKCIJI

	2015.	2014.
Ukupan broj akcija	138.650	138.650
Prosječan ponderisani broj akcija	138.650	138.650
Neto dobit u 000 BAM	21.376	17.702
Obična i razrijeđena zarada po akciji u BAM	<u>154,17</u>	<u>127,68</u>

Banka je u četvrtom kvartalu 2015.godine izvršila isplatu dividende akcionarima u iznosu do 8.851 hiljada KM ili 50% neto dobiti ostvarene u 2014.godini. Pravo na isplatu dividende ostavilo je 67 akcionara, a dividenda po jednoj akciji iznosila je 63,848 KM.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

32. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Plative garancije:		
- u BAM	10.203	14.247
- u stranoj valuti	17.204	20.123
Činidbene garancije:		
- u BAM	34.196	26.128
- u stranoj valuti	9.253	10.483
Potencijalne obaveze po osnovu nepovučenih kredita i garancija:		
- u BAM	110.552	78.398
- u stranoj valuti	1.033	972
Akreditivi u stranoj valuti	1.105	4.331
Ostala jemstva	6.400	3.600
Ukupno	189.946	158.282

Na dan 31. decembra 2015. godine, rezervisanja za potencijalne gubitke za preuzete potencijalne obaveze iznosila je 1.512 hiljada BAM (2014.: 1.381 hiljada BAM). Kretanje u rezervisanjima prikazano je u napomeni 27.

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 24, lica povezana sa Bankom i ključni menadžment Banke čine:

MRS 24.19	Naziv	Opis
MRS 24.19 (a),(b)	Matični entitet i entiteti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad entitetom	UniCredit Bank Austria AG
MRS 24.19 (c)	Supsidijarna i druga lica iz iste Grupe	Povezane banke i druga pravna lica u okviru UniCredit Grupe
MRS 24.19 (d), (e)	Pridruženi entiteti i zajednička ulaganja	Banka nije imala zavisnih entiteta niti zajedničkih ulaganja u 2015. godini
MRS 24.19 (f)	Ključni menadžment institucije ili njenog matičnog entiteta	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke; članovi Nadzornog odbora i Uprave matičnog entiteta, ključni menadžment Banke, te lica povezana sa navedenim članovima
MRS 24.19 (g)	Ostala povezana lica	Banka nije imala ostalih povezanih lica u 2015. godini

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Iznosi imovine i obaveza sa članicama UniCredit Grupe su kako slijedi:

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Imovina:		
<i>Devizni računi po viđenju:</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	2.880	66.509
- UniCredit bank Srbija a.d. Beograd	41	49
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	333	280
- UniCredit Bank AG Minhen	17.578	1.992
- UniCredito Italiano SpA Milano	11.860	1.192
- UniCredit Bank d.d. Mostar	2	2
	32.694	70.024
<i>Kratkoročno oročeni depoziti:</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	-	8.042
- UniCredit Bank d.d. Mostar	6.400	3.600
	6.400	11.642
<i>Ostala potraživanja</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	360	538
- UniCredito Italiano SpA Milano	46	27
- UniCredit Bank d.d. Mostar	-	18
	406	583
<i>Finasijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha</i>		
- UniCredit Bank AG Minhen	547	-
Ukupno imovina	40.047	82.249
Obaveze:		
<i>Kratkoročni depoziti:</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	216.382	172.998
- UniCredit Bank d.d. Mostar	41.400	38.600
<i>Ostale obaveze</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	-	131
- UniCredit Bank d.d. Mostar	54	25
- UniCredito Italiano SpA Milano	299	129
- UBIS, Beč (ranije: UGIS;WAVE, BAGIS)	695	-
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	45	-
- IFABER	14	-
	1.107	285
<i>Finasijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha</i>		
- UniCredit Bank AG Minhen	210	-
Ukupne obaveze	259.099	211.883
Neto obaveze	(219.052)	(129.634)

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Pozicije uključene u bilans uspjeha:		
Prihodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	5	16
- UniCredit Bank d.d. Mostar	150	18
Ukupno prihodi od kamata	155	34
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	1	2
- UniCredit Bank d.d. Mostar	11	1
- UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s.	1	-
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	12	3
Rashodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	1.944	1.783
- UniCredit Bank d.d. Mostar	368	65
- UniCredit Bank AG Minhen	-	19
- AO UniCredit Bank Moskva	1.056	-
Ukupno rashodi od kamata	3.368	1.867
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG, Beč	29	7
- UniCredito Italiano SPA, Milano	11	5
- Zagrebačka banka d.d., Zagreb	173	107
- UniCredit Bank d.d., Mostar	-	56
- UniCredit Bank AG Minhen	2	7
- UBIS, Beč.	70	-
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	285	182
Operativni troškovi poslovanja		
- UBIS, Beč (ranije: UGIS; WAVE, BAGIS)	1.142	1.391
- UniCredit Bank d.d. Mostar	149	126
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	13	21
- ZANE BH d.o.o. Sarajevo	7	9
- UniCredit Italiano SPA, Milano	96	-
- IFABER	14	-
Ukupno troškovi održavanja softvera	1.421	1.547
Ostali operativni rashodi		
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	24	-
Neto troškovi	(4.931)	(3.553)

Rashodi vezani za ključno rukovodstvo ne uključuju plate i nagrade. Informacije o platama i nagradama rukovodstva objavljene su u posebnoj napomeni ispod.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2015. '000 BAM	2014. '000 BAM
Nadzorni odbor	-	-
Uprava		
<i>Kratkoročno nagrađivanje</i>		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	754	690
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	121	76
<i>Dugoročno nagrađivanje</i>		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	29	29
Isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	126	75
Ukupno	1.030	870
Ostalo ključno rukovodstvo		
<i>Kratkoročno nagrađivanje</i>		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	467	834
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	109	125
Ukupno	576	959

U ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 7 radnika Banke (2014.: 14 radnika Banke).

Iznos plate i nagrade isplaćen članovima Uprave i ključnom rukovodstvu uključuje 297 hiljada BAM (2014.: 338 hiljade BAM) doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje sa propisanim iznosom doprinosa, koji se uplaćuju u obavezne penzione fondove.

U okviru redovnih transakcija obavljaju se transakcije sa povezanim licima po standardnim i fer tržišnim uslovima za koje smatramo da su „van dohvata ruke“, i procijenjujemo da Banka nema rizika od transfernih cijena.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda UniCredit Grupe (u daljem tekstu: Grupa) u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama, te postavljenim limitima rizika.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuje načela cjelokupnog upravljanja rizicima, te donose strategije rizika koji pokrivaju to područje poslovanja. U skladu sa politikama Grupe Banka ima implementiran standardni pristup kreditnom riziku prema Bazel III sporazumu i to putem IT platforme, koja je usklađena sa zahtjevima tih standarda.

Upravljanje rizicima organizovano je kroz organizacione jedinice, a koje su u nadležnosti Glavnog direktora upravljanja rizicima:

1. Odobranje kreditnog rizika odgovorno između ostalog i za sprečavanje kreditnih prevara,
2. Monitoring kreditnog rizika,
3. Upravljanje specijalnim plasmanima,
4. Kontroling rizika s funkcijom upravljanja instrumentima osiguranja,
5. Upravljanje tržišnim rizicima, i
6. Upravljanje operativnim rizicima.

U okviru Upravljanja specijalnim plasmanima postoje tri odjeljenja: Centar za naplatu potraživanja Maloprodaje, Restrukturiranje i Upravljanje lošim plasmanima.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, tržišni rizik i operativni rizik.

34.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika regulisano je specifičnim pravilima i principima koja je definisala Grupa za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Strategijama kreditnog rizika definisani su glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom utvrdila je Grupa Opštom kreditnom politikom, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i grupnim standardima i najboljom praksom. Opšta pravila i principi detaljnije su definisani određenim specijalnim kreditnim politikama.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenju kreditnih rizika uglavnom su zastupljeni sljedeći faktori: rizik gubitka koji proizilazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka koji proizilazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori koji se uzimaju su i ukupna kreditna izloženost koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke, te kvalitet i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita/transakcije i na nivou ukupnog portfolija.

Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel III osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolija, te kalkulaciju internih kapitalnih zahtjeva za pokriće potencijalnih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu obračuna kreditnog VaR-a („Value at Risk“). Kreditni VaR kao mjera ekonomskog/internog kapitala takođe je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvalitetu kreditnog portfolija na nivou segmenta klijenata i za Banku.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen, a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskim sektorima.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici prate se na redovnom kvartalnom nivou kroz izvještaj o koncentraciji izloženosti po industrijskim sektorima i usklađenosti sa usvojenom industrijskom strategijom, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke. Dodatno, kroz redovni mjesečni izvještaj za Kreditni odbor, Upravljanje rizicima izvještava Kreditni odbor o definisanim limitima na nivou Banke.

Kreditni odbor, Uprava i Nadzorni odbor Banke redovno se informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolia.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih podmirivanja obaveza otplate glavnice i kamate, te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

U cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju, Banka ima uspostavljen sistem s politikama za definisanje, procjenu i tretman kolaterala koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalog koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštiti Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	31. decembar 2015. '000 BAM	31. decembar 2014. '000 BAM
Bilansna aktiva		
Novčana sredstva (Napomena 17)	77.768	69.883
Obavezna rezerva kod Centralne banke (Napomena 18)	57.816	51.174
Kreditni i potraživanja od banaka (Napomena 19)	111.386	117.139
Kreditni i potraživanja od komitenata - pravna lica (Napomena 20)	463.670	359.032
Kreditni i potraživanja od komitenata - fizička lica (Napomena 20)	377.182	346.708
Obračunata kamata	1.475	1.343
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (Napomena 21a)	144.261	129.106
Finansijska imovina koja se drži do dospelosti (Napomena 21b)	-	36
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	548	385
Ostala aktiva (Napomena 24)	3.012	2.733
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.237.118	1.077.539
Vanbilansna aktiva		
Garancije i druga jamstva	71.961	75.312
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	117.985	82.970
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	189.946	158.282
Stanje na dan 31. decembra	1.427.064	1.235.821

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku hipoteke nad nekretninama te drugim osiguranjima nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala, odnosno nekretnina, se rade već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata. Ponovne procjene se rade u skladu s definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima. U svrhu usklađivanja sa grupnim tehnikama smanjenja kreditnog rizika, Banka je implementirana funkcionalnost automatskog praćenja isteklih polisa osiguranja nekretnina i uvedeni su korektivni faktori u slučaju valutne neusklađenosti kolaterala i plasmata. Korektivni faktori se ne primjenjuju ukoliko je kolateral nekretnina ili pokretnina u EUR/BAM valuti za vrijeme dok je na snazi Valutni Odbor. Kolaterali se ne koriste u slučaju kredita i avansa od banaka, te finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

U vidu uticaja opšte finansijske i ekonomske krize, postoje značajne neizvjesnosti vezano uz fer tržišnu vrijednost takvog kolaterala, zajedno s vremenom koje je potrebno kako bi se realizovale prodaje.

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja

Umanjenje vrijednosti i politike umanjena vrijednosti

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjena vrijednosti finansijske imovine kao što je prethodno objašnjeno u Napomeni 3.6.

U svrhu određivanja umanjena vrijednosti kredita i potraživanja Banka razlikuje dva pristupa:

- Krediti koji se procjenjuju pojedinačno,
- Krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja).

Kreditni koji se pojedinačno procjenjuju

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjena vrijednosti. Faktori koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispuni svoju obavezu prema Banci su kako slijedi:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice,
- nepoštovanje uslova ugovora,
- pokretanje stečajnog postupka,
- konkretne informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovoljnoj likvidnosti klijenta),
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju, i
- globalna ekonomska situacija.

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja)

U svrhu procjene umanjena vrijednosti kredita koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika. Banka je izvršila segmentaciju portfolia i u okviru nje podjelu na grupe rizika na bazi rejtinga za pravna lica i dana kašnjenja za fizička lica, te u skladu s tim primjenom parametara (vjerovatnoće neizvršavanja obaveza, gubitka za dato potraživanje i iznosa koji Banka potražuje u slučaju neizvršavanja obaveza) utvrđenih Basel II standardima i usklađenih s MSFI zahtjevima kreira umanjene vrijednosti.

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Prihodujući krediti – nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti
- Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjene vrijednosti
- Neprihodujući krediti za koje je priznato umanjene vrijednosti.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

Analiza kreditnog portfolia u skladu sa navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	31. decembar 2015.			31. decembar 2014.		
	'000 BAM			'000 BAM		
	Kredit	Rezer- visanja	%	Kredit	Rezer- visanja	%
Prihodujući i dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti						
- krediti pravnim licima	456.712	6.004	1,3%	344.707	5.970	1,7%
- krediti fizičkim licima	374.847	3.106	0,8%	345.507	2.256	0,7%
	831.559	9.110	1,1%	690.214	8.226	1,2%
Neprihodujući krediti						
- krediti pravnim licima	47.273	34.311	72,6%	56.090	35.795	63,8%
- krediti fizičkim licima	26.092	20.651	79,1%	21.093	17.636	83,6%
	73.365	54.962	74,9%	77.183	53.431	69,2%
Ukupno krediti	904.924	64.072	7,1%	767.397	61.657	8,0%

Pokrivenost neprihodujućeg portfolia rezervisanjima iznosi 74,9% (2014.: 69,2%).

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto (neto od rezervisanja za umanjene vrijednosti) kredita i potraživanja od komitenata:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Pravna lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	456.198	343.971
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjene vrijednosti	514	736
Neprihodujući krediti (kredit umanjene vrijednosti)	47.273	56.090
	503.985	400.797
Umanjeno za rezervisanja za umanjene vrijednosti:		
- Portfolio umanjene vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjene vrijednosti	(40.315)	(41.765)
	463.670	359.032
Neto izloženost	463.670	359.032
	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Fizička lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	374.797	345.451
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjene vrijednosti	50	56
Neprihodujući krediti (kredit umanjene vrijednosti)	26.092	21.093
	400.939	366.600

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Umanjeno za rezervisanja za umanjene vrijednosti:		
- Portfolio umanjene vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjene vrijednosti	(23.757)	(19.892)
Neto izloženost	377.182	346.708
Ukupna bruto izloženost	904.924	767.397
Portfolio umanjene vrijednosti (IBNR)	(9.110)	(8.226)
Pojedinačno i grupno umanjene vrijednosti	(54.962)	(53.431)
Neto izloženost	840.852	705.740

a) Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti

Kvalitet portfolia kredita klijentima koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti nedospjelih kredita neumanjene vrijednosti prema vrsti klijenta je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima			Kreditni pravnim licima				
	Potrošački i krediti '000 BAM	Stambeni i krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekoračeni računima a po tekućim računima '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Veliki '000 BAM	Srednji '000 BAM	Mali '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2015.								
Standardno praćenje	283.695	69.761	21.341	374.797	327.655	99.953	28.590	456.198
31. decembar 2014.								
Standardno praćenje	257.564	67.939	19.948	345.451	235.194	75.199	33.578	343.971

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

b) Dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti

Za kredite i potraživanja od komitenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, osim ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Bruto iznos dospjelih kredita i potraživanja od komitenata koja su dospjela, neumanjene vrijednosti su kako slijedi:

31. decembar 2015.	Kreditni fizičkim licima			Ukupno '000 BAM	Kreditni pravnim licima			Ukupno '000 BAM
	Potrošački i krediti '000 BAM	Stambeni krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekorače nja po tekućim računima '000 BAM		Veliki '000 BAM	Srednji '000 BAM	Mali '000 BAM	
Dospjelo:								
- do 30 dana	16	-	-	16	-	158	5	163
- od 30 - 60 dana	18	-	-	18	-	321	4	325
- od 60 - 90 dana	16	-	-	16	-	26	-	26
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	50	-	-	50	-	505	9	514
Vrijednost zaloga 31. decembar 2014.	-	-	-	-	-	130	5	135
Dospjelo:								
- do 30 dana	26	1	-	27	-	250	42	292
- od 30 - 60 dana	16	-	-	16	-	-	410	410
- od 60 - 90 dana	13	-	-	13	-	33	1	34
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	55	1	-	56	-	283	453	736
Vrijednost zaloga	1	1	-	2	-	250	5	255

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

c) Neprihodujući krediti umanjene vrijednosti

Podjela kredita od komitenata kojima je umanjena vrijednost zajedno sa alociranom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

	Kreditni fizički licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti '000 BAM	Stambeni krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekor. po tekućim računima '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Veliki '000 BAM	Srednji '000 BAM	Mali '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2015.								
Neprihodujući krediti	18.273	5.461	2.358	26.092	7.963	19.829	19.481	47.273
Vrijednost zaloga	143	1.719	-	1.862	961	9.289	3.514	13.764
31. decembar 2014.								
Neprihodujući krediti	13.952	4.779	2.362	21.093	2.357	31.832	21.901	56.090
Vrijednost zaloga	219	3.933	-	4.152	1.534	18.932	11.395	31.861

Podaci prikazani u navedenoj tabeli iskazani su u bruto iznosu.

Na dan 31. decembra 2015. godine, imovina stečena za loše kredite iznosila je 458 hiljada BAM (2014.: 81 hiljada BAM).

d) Restrukturirani krediti i potraživanja

Tokom godine Banka je restrukturirala određene kredite klijentima, s ciljem poboljšanja njihove krajnje naplativosti. Restruktuiranje se uglavnom provodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljnjeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restrukturiranja sa ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u prihodujući portfolio.

Restrukturirani krediti (izloženost po svim restrukturiranim plasmanima bez obzira da li su u nadležnosti Poslovnih segmenata, Restruktuiranja ili Upravljanja lošim plasmanima) iznosili su ukupno 32.570 hiljada BAM (2014.: 33.553 hiljada BAM).

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Restrukturirani krediti	32.570	33.553
Kreditni portfolio – bruto	904.924	767.397
Učešće restrukturiranih kredita u bruto kreditnom portfolio	3,6%	4,4%

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da potpuno i bez odlaganja izmiri svoje finansijske obaveze. U tom smislu, osnovni cilj Banke kod upravljanja rizikom likvidnosti kao centralnim rizikom prisutnim u bankarskom poslovanju jeste da uskladi svoje poslovne aktivnosti i obezbijedi optimalnu likvidnost u skladu sa minimalnim standardima i limitima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske, Centralne banke BiH i Grupe.

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja koji uključuju različite vrste depozita fizičkih i pravnih lica, banaka (unutar i van Grupe), te kreditnih linija. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora finansiranja, te ograničavaju zavisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru, samim tim obezbjeđujući visok nivo samoodrživosti u eventualnim kriznim periodima.

Banka je implementirala politike likvidnosti Grupe kojima su definisane metode i procedure analize parametara likvidnosti, odgovornosti upravljačkih funkcija i linije izvještavanja, a koje pokrivaju kratkoročnu, srednjoročnu i dugoročnu likvidnost kao i stres testove likvidnosti. U skladu sa smjericama Grupe izloženost riziku likvidnosti drži se na nivou na kojem Banka može biti u stanju da ispoštuje svoje obaveze plaćanja na redovnoj osnovi, ali i u periodu kriza, obezbjeđenjem monitoringa kratkoročnih i dugoročnih zahtjeva za likvidnošću. Banka je usvojila i Politiku upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama koja se sastoji od Politike upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama i Akcionog plana za postupanje u vanrednim situacijama.

Potrebe za kratkoročnom likvidnošću se planiraju svaki mjesec za period od narednih šest mjeseci, a kontrolišu se i održavaju na dnevnom nivou. Funkcija Upravljanja aktivom i pasivom upravlja dnevnim rezervama likvidnosti, obezbjeđujući usklađenost sa potrebama klijenata.

Naredna tabela prikazuje profil strukturalne likvidnosti, koja predstavlja pregled sredstava i obaveza po odgovarajućim vremenskim korpama, a na osnovu preostalog perioda ugovorenog dospijea, uz slijedeće izuzetke:

- 1) tekući i štedni računi po viđenju, te prekoračenja po tekućim računima pravnih i fizičkih lica raspoređeni su na bazi njihove procijenjene stabilnosti, u skladu sa odlukama ABRS i u skladu sa standardima Grupe;
- 2) hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju raspoređene su na bazi procjene vremenskog perioda utrživosti ili založivosti hartija kod centralne banke, a u skladu sa standardima Grupe;
- 3) neprihodujući krediti, ostala imovina, kapital i rezerve mapiraju se takođe prema standardnim pravilima Grupe, na najduži rok dospijea.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. decembar 2015.	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	77.768	-	-	-	-	77.768
Obavezna rezerva kod Centralne banke	57.816	-	-	-	-	57.816
Kredit i potraživanja od banaka	104.986	-	-	6.400	-	111.386
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	143.907	-	354	144.261
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	258	84	-	206	-	548
Kredit i potraživanja od komitenata	24.178	49.228	197.428	359.430	210.137	840.401
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	16.345	16.345
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	3.424	3.424
Ostala aktiva	-	-	3.012	-	-	3.012
Odloženo poresko sredstvo	-	-	61	-	-	61
Ukupno imovina	265.006	49.312	344.408	366.036	230.260	1.255.022
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	134.954	15.000	103.083	40.970	12.206	306.213
Depoziti i krediti od komitenata	91.074	73.245	208.662	249.112	132.058	754.151
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	35	174	-	-	209
Ostale obaveze	2.047	2.285	7.160	4.885	1.349	17.726
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.207	-	-	2.207
Obaveza poreza na dobit	-	1	-	-	-	1
Kapital i rezerve	-	-	-	-	174.515	174.515
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	228.075	90.566	321.286	294.967	320.128	1.255.022
Neusklađenost ročne strukture	36.931	(41.254)	23.122	71.069	(89.868)	-

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. decembar 2014.	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	69.883	-	-	-	-	69.883
Obavezna rezerva kod Centralne banke	51.174	-	-	-	-	51.174
Kredit i potraživanja od banaka	117.139	-	-	-	-	117.139
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	128.725	9	372	129.106
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	385	-	385
Kredit i potraživanja od komitenata	15.968	31.697	95.014	313.775	248.502	704.956
Finansijska imovina koja se drži do dospijeha	-	-	29	7	-	36
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	16.265	16.265
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	1.957	1.957
Ostala aktiva	611	849	1.273	-	-	2.733
Odloženo poresko sredstvo	-	-	88	-	-	88
Ukupno imovina	254.775	32.546	225.129	314.176	267.096	1.093.722
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	98.383	64.028	33.657	38.330	15.360	249.758
Depoziti i krediti od komitenata	85.511	87.164	124.295	238.928	126.631	662.529
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	4.274	4.274	5.129	3.420	-	17.097
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	127	2.419	-	2.546
Obaveza poreza na dobit	-	28	-	-	-	28
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	161.764	161.764
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	188.168	155.494	163.208	283.097	303.755	1.093.722
Neusklađenost ročne strukture	66.607	(122.948)	61.921	31.079	(36.659)	-

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizilaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, valuta) koje mogu uticati na ekonomsku vrijednost portfolija u knjizi trgovanja i u knjizi banke. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u knjizi banke.

Upravljanje izloženosti tržišnim rizicima uključuje aktivnosti vezane za poslovanje Tržišta i Upravljanja aktivom i pasivom. a uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja koji se nadgledaju na dnevnoj bazi. Mjerenje tržišnih rizika zasniva se na VaR („Value at Risk“) metodologiji. VaR je procijenjeni potencijalni prekonadni gubitak koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom vremenskom periodu. zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. Grupa koristi istorijsku simulaciju volatilnosti kao model procjene koji se bazira na posljednjih 500 opservacija dnevnih povrata. Kvalitet VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem. Pored VaR modela Upravljanje tržišnim rizicima koristi i limite otvorene devizne pozicije i kalkulaciju baznog boda kao dopunu postavljenim VaR limitima.

Faktori koji su takođe od važnosti za procjenu uticaja tržišnih rizika na portfolio Banke su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti. Banka provodi testiranja otpornosti na stres unutar Upravljanja rizicima u skladu sa grupnim parametrima za:

- valutni.
- kamatni i
- rizik likvidnosti.

a rezultati su uključeni u redovne ALCO izvještaje.

Aktivnosti na reviziji limita tržišnih rizika Banka provodi usko sarađujući sa UniCredit Bank Austria AG Beč. Ove aktivnosti rade se najmanje na godišnjem nivou, a po potrebi i češće u skladu sa poslovnim promjenama nastalim mijenjanjem zakonske regulative. razvojem ciljeva poslovnih strategija kao i ciljanim profilom rizika.

Skup dokumenata sa pravilima za operacije koje se obavljaju od strane Tržišta i za Upravljanje tržišnim rizicima je sačinjen u vidu priručnika Finansijskih tržišta koji je podjeljen u tri dijela (opšti, specifični i organizacioni). Samo dozvoljenim nosiocima rizika je omogućeno da ulaze u rizične pozicije.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

	2015.	2014.
	'000 BAM	'000 BAM
- prosjek za period	871	620
- maksimalan za period	1.340	1.267
- minimalan za period	527	449

Pored implementiranja grupnih tehnika. metoda i modela mjerenja tržišnih rizika Banka kontinuirano radi na unapređenju poslovnih procesa i kvaliteta podataka.

34.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizilazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Dnevna kontrola obračuna valutnog rizika. u skladu sa smjericama Grupe prema utvrđenim pravilima praćenja kretanja kroz konverzijske račune po pojedinim valutama, je u domenu Upravljanja tržišnim rizicima.

Banka svoje poslovne aktivnosti nastoji usmjeravati u cilju minimiziranja neusklađenosti između imovine i obaveza denominovanih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama postavljenih limita.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

Sve osjetljivosti koje proizilaze iz pozicija u vezi sa valutama su obuhvaćene i opštim dnevnim VaR limitom, koji između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama. Testiranje otpornosti na stres za kategoriju valutnog rizika Banka provodi obuhvatajući apresijacijske i depresijacijske šokove za sve važnije pojedinačne valute i grupe valuta, a rezultati su obuhvaćeni redovnim ALCO izvještajima.

Izloženost valutnom riziku prati se dnevno i u skladu sa zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinoj valuti, te u ukupnom iznosu za imovinu i obaveze denominovane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu. Prema lokalnoj regulativi pokazatelj valutnog rizika je odnos između ukupne otvorene devizne pozicije i osnovnog kapitala Banke (Tier 1).

U skladu sa odlukom kojom se uređuju minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom. Banka je dužna da odnose između aktive i pasive u svakoj pojedinoj valuti održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 30% njenog osnovnog kapitala. Banka prema internim propisima rizik izloženosti promjeni kursa stranih valuta mjeri kroz otvorenost pozicija u stranoj valuti u odnosu na limite utvrđene u apsolutnim iznosima.

	2015.	2014.
Pokazatelji valutnog rizika:		
– Na dan 31. decembar	4.92%	26.07%
– Maksimalan za period – mjesec decembar	16.27%	26.07%
– Minimalan za period – mjesec decembar	3.43%	0.71%

Najveći dio poslovanja izlaže Banku riziku promjene kursa EUR-a ali zbog Valutnog odbora (*Currency Board* režima) prema kojim je odnos domaće valute i evra fiksna, može se smatrati da ne postoji izloženost Banke riziku promjene kursa EUR/BAM.

Od rizika izloženosti valutnom riziku u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti upravljanjem deviznom pozicijom u okviru strategija odjela Tržišta na način da se pozicije otvorene kroz poslovanje s klijentima zatvaraju suprotnim transakcijama, tako da se otvorena pozicija Banke svodi na minimum.

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je u narednoj tabeli:

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

	EUR '000 BAM	EUR vezane pozicije '000 BAM	USD '000 BAM	Ostale valute '000 BAM	Ukupno valute '000 BAM	KM '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2015.							
Imovina							
Novčana sredstva	3.191	-	410	1.156	4.757	73.011	77.768
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	57.816	57.816
Kredit i potraživanja od banaka	98.143	-	2.309	4.534	104.986	6.400	111.386
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	458	72.843	-	-	73.301	70.960	144.261
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	548	548
Kredit i potraživanja od komitenata	116.194	383.274	-	-	499.468	340.933	840.401
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.345	16.345
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	3.424	3.424
Ostala aktiva	193	-	87	12	292	2.720	3.012
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	61	61
Ukupno imovina	218.179	456.117	2.806	5.702	682.804	572.218	1.255.022
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	264.811	-	-	-	264.811	41.402	306.213
Depoziti i krediti od komitenata	228.063	149.943	11.603	14.274	403.883	350.268	754.151
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	209	209
Ostale obaveze	6.475	-	131	144	6.750	10.976	17.726
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.280	-	-	-	1.280	927	2.207
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	1	1
Kapital i rezerve	3.496	-	-	-	3.496	171.019	174.515
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	504.125	149.943	11.734	14.418	680.220	574.802	1.255.022
Neto devizna pozicija	(285.946)	306.174	(8.928)	(8.716)	2.584	(2.584)	-

Pad u valutama (osim EUR) u odnosu na BAM od 10%, a da pri tom sve ostale varijable ostanu iste, rezultirale bi povećanjem dobiti za 2015. godinu od 1.764 hiljade BAM (2014. godina: povećanje za 774 hiljade BAM).

Rast od 10% tih valuta rezultiralo bi smanjenjem dobiti za 2015. godinu od 1.764 hiljade BAM (2014. godina: smanjenje za 774 hiljade BAM).

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

	EUR '000 BAM	EUR vezane pozicije '000 BAM	USD '000 BAM	Ostale valute '000 BAM	Ukupno valute '000 BAM	KM '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2014.							
Imovina							
Novčana sredstva	6.261	-	282	863	7.406	62.477	69.883
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	51.174	51.174
Kredit i potraživanja od banaka	94.881	-	9.909	8.749	113.539	3.600	117.139
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	54.192	-	-	54.192	74.914	129.106
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	385	385
Kredit i potraživanja od komitenata	109.368	329.436	-	-	438.804	266.152	704.956
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	36	36
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.265	16.265
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	1.957	1.957
Ostala aktiva	131	94	114	13	352	2.381	2.733
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	88	88
Ukupno imovina	210.641	383.722	10.305	9.625	614.293	479.429	1.093.722
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	211.025	-	-	-	211.025	38.733	249.758
Depoziti i krediti od komitenata	223.486	161.819	13.453	14.018	412.776	249.753	662.529
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	5.179	780	81	118	6.158	10.939	17.097
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.571	-	-	-	1.571	975	2.546
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	28	28
Kapital i rezerve	3.496	-	-	-	3.496	158.268	161.764
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	444.757	162.599	13.534	14.136	635.026	458.696	1.093.722
Neto devizna pozicija	(234.116)	221.123	(3.229)	(4.511)	(20.733)	20.733	-

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena riziku koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija, ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Osnovni izvori rizika promjene kamatnih stopa su:

- rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizilazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obaveza tokom preostalog perioda do sljedeće promjene kamatne stope (stavke sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuju se prema preostalom dospijeću);
- rizik promjene nagiba i oblika krive prinosa (yield curve risk);
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) instrumenata koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope baziraju na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR).

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se utvrđenim izvještajima i u skladu sa smjericama Grupe. a u domenu je Upravljanja tržišnim rizicima. Metodologija koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa bazirana je na GAP analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim korpama pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju.
- u slučaju negativne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Rizik se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfolia u slučaju pomaka krive referentnih stopa za 0.01% (1 bazni bod) i limitira se BPV limitom (limit vrijednosti baznog boda) kao mjerom osjetljivosti. BPV limiti se određuju sumarno, po valutama i po vremenskim korpama, BPV limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe. Kamatni rizik se prati takođe i kroz spomenuti VaR model.

Testiranje otpornosti na stres koje Banka provodi u skladu sa parametrima Grupe za kategoriju kamatnog rizika obuhvata scenarija različitih šokova na kamatnim krivama. Šokovi uključuju promjenu nivoa kamatnih stopa (paralelne pomake), rotacije krivulja, promjene nagiba krivulja i skokove na određenim segmentima kamatnih krivulja.

Izloženost kamatnom riziku Banka procjenjuje i na osnovu analize osjetljivosti neto kamatnog prihoda.

Analiza osjetljivosti ekonomskog kapitala

Banka mjeri kamatni rizik i analizom osjetljivosti ekonomskog kapitala u skladu sa Grupnim limitom i Basel II regulatornim okvirom, a rezultat analize je uključen u redovne ALCO izvještaje.

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na dan 31. decembra 2015. te 31. decembra 2014. prikazan je u narednim tabelama.

Banka je izložena raznim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje procjenu Banke o kamatnom riziku na dan 31. decembar 2015. i 2014. te određenu osjetljivost zarade Banke na kretanje kamatnih stopa, što nije nužno indikacija za naredne periode.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa. analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Takođe, na zaradu će uticati i ročna struktura imovine i obaveza Banke:

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Nekama- tonosno '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Fiksna kamatna stopa '000 BAM
31. decembar 2015.								
Imovina								
Novčana sredstva	61.263	-	-	-	-	16.505	77.768	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	57.816	-	-	-	-	-	57.816	-
Kredit i potraživanja od banaka	104.986	-	-	-	6.400	-	111.386	37.706
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	17.952	-	125.955	-	354	144.261	143.907
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	258	84	-	206	-	-	548	548
Kredit i potraživanja od komitenata	204.978	338.206	246.308	45.657	5.252	-	840.401	261.531
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.345	16.345	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	3.424	3.424	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	3.012	3.012	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	61	61	-
Ukupno imovina	429.301	356.242	246.308	171.818	11.652	39.701	1.255.022	443.692
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	48.141	208.603	43.067	6.400	-	2	306.213	192.270
Depoziti i krediti od komitenata	261.403	107.450	128.943	110.109	7.506	138.740	754.151	345.077
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	35	174	-	-	-	209	209
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	17.726	17.726	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	2.207	2.207	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	1	1	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	174.515	174.515	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	309.544	316.088	172.184	116.509	7.506	333.191	1.255.022	537.556
Kamatna neusklađe- nost	119.757	40.154	74.124	55.309	4.146	(293.490)	-	(93.864)

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa. analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2014.								
Imovina								
Novčana sredstva	53.169	-	-	-	-	16.714	69.883	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	51.174	-	-	-	-	-	51.174	-
Kreditni i potraživanja od banaka	117.139	-	-	-	-	-	117.139	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	5.086	9.496	114.152	-	372	129.106	128.734
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	385	-	-	385	385
Kreditni i potraživanja od komitenata	153.404	346.921	169.955	23.524	11.152	-	704.956	201.860
Finansijska imovina koja se drži do dospijeha	-	-	-	36	-	-	36	36
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.265	16.265	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	1.957	1.957	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	2.733	2.733	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	88	88	-
Ukupno imovina	374.886	352.007	179.451	138.097	11.152	38.129	1.093.722	331.015
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	810	209.753	39.070	-	-	125	249.758	-
Depoziti i krediti od komitenata	226.269	96.513	76.808	133.883	12.391	116.665	662.529	261.148
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	17.097	17.097	-
Rezerviranja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	2.546	2.546	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	28	28	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	161.764	161.764	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	227.079	306.266	115.878	133.883	12.391	298.225	1.093.722	261.148
Kamatna neusklađe- nost	147.807	45.741	63.573	4.214	(1.239)	(260.096)	-	69.867

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Simulacija se provodi mjerenjem uticaja promjena kamatnih stopa za 1pp na neto kamatni prihod za vremenski period od 12 mjeseci na osnovu istovremenog porasta ili pada kamatnih stopa na sve pozicije u bilansu Banke osjetljive na promjenu kamatnih stopa. Promjena neto kamatnog prihoda usljed promjene kamatnih stopa ne smije preći 7,5% planiranog neto kamatnog prihoda.

Uzimajući u obzir neusklađenost aktive i pasive u periodima posmatranja: do mjesec dana, 1-3 mjeseca i 3-12 mjeseci, urađena je procjena uticaja promjene kamatne stope od +/-1pp na neto kamatni prihod Banke za 2015. godinu, odnosno za 2014. godinu.

Iz navedenih pretpostavki je procijenjeno da bi smanjenje kamatne stope od 1pp uzrokovalo smanjenje neto kamatnog prihoda za 2015. godinu u iznosu oko 2.340 hiljada BAM što je 5,0% od ukupnog neto kamatnog prihoda Banke. Simulacija uticaja promjena kamatnih stopa na neto kamatne prihode u prethodnoj godini rezultirala bi smanjenjem neto kamatnog prihoda u iznosu oko 2.571 hiljade BAM što je 5,9% od ukupnog neto kamatnog prihoda Banke.

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembra 2015. godine i 31. decembra 2014. godine:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2015.						
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	135.028	15.856	104.003	40.970	12.206	308.063
Transakcioni računi i depoziti komitenata	91.425	80.615	213.320	261.081	134.121	780.562
Ostale obaveze	2.047	2.285	7.160	4.885	1.349	17.726
Ukupno obaveze	228.500	98.756	324.483	306.936	147.676	1.106.351
31. decembar 2014.						
Transakcioni računi i depoziti banaka	108.261	45.353	44.316	41.595	11.299	250.824
Transakcioni računi i depoziti komitenata	80.852	73.588	138.387	270.854	120.834	684.515
Ostale obaveze	5.710	4.565	3.550	5.156	1.435	20.416
Ukupno obaveze	194.823	123.506	186.253	317.605	133.568	955.755

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderisani prosjek za period izvještavanja za finansijske instrumente:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
	%	%
Obavezna rezerva kod Centralne banke	0.00	0.05
Kredit i plasmani bankama	0.40	0.12
Kredit komitentima	6.92	7.62
Dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	5.21	5.80
Transakcioni računi i depoziti banaka	2.02	1.07
Transakcioni računi i depoziti komitenata	1.65	1.87
Uzeti krediti	1.37	2.02

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.3. Rizik promjene kamatne marže

Banka u sklopu tehnika mjerenja tržišnog rizika mjeri uticaj promjene kamatne marže kod hartija od vrijednosti sa fiksnim prinosom. Rizik promjene cijene obveznica usljed promjene kreditnog rizika emitenta (marže percipirane od strane tržišta) se mjeri i ograničava CPV limitom - limit vrijednosti baznog boda kreditne marže (Credit Spread Point Value). Ovaj limit je u primjeni od 2013. godine, a sličan je vrijednosti baznog boda BPV (Basis Point Value) i ograničava rizik promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija dužničkih hartija od vrijednosti ukoliko se uticaj promjene kamatne marže pomjeri za 0.01% (1 bazni bod). BPV limit ograničava ukupnu osjetljivost pozicija banke na promjene kamatnih stopa, a CPV limit dodatno ograničava ulaganja u obveznice s obzirom na volumen i trajanje.

34.4. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka zbog neadekvatnih ili loših internih procesa, sistema i procedura kao i zbog propusta u radu zaposlenih ili zbog eksterno uslovljenih događaja. Definicija operativnih rizika obuhvata pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacioni rizik.

Događaji operativnog rizika su događaji proizašli iz neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema odnosno od sistemskih i drugih eksternih događaja: interna ili eksterna prevara, odnosi sa zaposlenim i sigurnost na radnom mjestu, reklamacije klijenata, distribucija proizvoda, kazne i sankcije zbog kršenja regulative. šteta na materijalnoj imovini Banke, prekidi u radu i greške u sistemu i u procesu upravljanja procesima.

U skladu sa metodologijom Grupe, kao i propisima Agencije za bankarstvo RS, Banka je uspostavila i konstantno unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima. procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima, analize scenarija, praćenje ključnih indikatora rizika te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica kao i sistem izvještavanja.

Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, evidenciju analiziranih scenarija, evidentiranje i praćenje vrijednosti indikatora rizika, izvještavanje i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi Grupni alat „ARGO“.

O navedenim procesima i pokazateljima koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima vrši se redovno informisanje i izvještavanje rukovodstva Banke i Grupe. te usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

S obzirom da je Banka izložena operativnom riziku u svim svojim poslovnim aktivnostima, a u cilju podizanja svijesti o pojmu, značaju i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom. Banka je razvila sistem elektronske edukacije za sve zaposlene.

Uzimajući u obzir značaj reputacionog rizika i u skladu sa zahtjevima i standardima Grupe. Banka je provela proces implementacije upravljanja reputacionim rizikom kroz usvajanje i implementaciju specijalnih politika i procedura koja regulišu područje upravljanja reputacionim rizikom.

34.5. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori banaka i tržišta kapitala
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama. te
- održavanje snažne kapitalne osnove koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Banka prati adekvatnost kapitala korištenjem tehnika koje se zasnivaju na propisanoj regulativi ABRS. Minimalni standardi kapitala propisani zakonskim i drugim propisima su: održavanje minimalnog nivoa neto kapitala, održavanje pokazatelja odnosa ukupnog neto kapitala i ukupnog rizika aktive po propisanom minimumu od 12%, odnosa osnovnog kapitala i ukupnog rizika aktive po propisanom minimumu od 8% (od 31.12.2014.) i stope finansijske poluge (Leverage ratio) po propisanom minimumu od 6%.

Neto kapital Banke, koji služi za obračun stope adekvatnosti kapitala banke, predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke koje između ostaloga uključuju i iznos nedostajućih regulatornih rezervi za kreditne gubitke.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni, dopunski i neto kapital i adekvatnost kapitala obračunati u skladu sa propisima ABRS prikazani su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Osnovni kapital Banke		
Obične akcije	97 055	97.055
Emisiona premija	373	373
Opšte zakonske rezerve	9 706	9.706
Ostale rezerve iz dobiti	17 362	8.511
Zadržana neraspoređena dobit iz prethodnih godina i dobit tekuće godine	25 588	25.588
Odbitne stavke		
Nematerijalna imovina	(3.424)	(1.957)
Odložena poreska sredstva	(61)	(88)
Negativne revalorizacione rezerve	(551)	(790)
Ukupno osnovni kapital Banke	146.048	138.398
Dopunski kapital Banke		
Opšte rezerve	13.571	14.513
Pozitivne revalorizacione rezerve	110	123
Revidirana dobit	-	-
Ukupno dopunski kapital Banke	13.681	14.636
Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora *	(7.139)	(11.902)
Neto kapital	152.590	141.132
Ponderisana rizična aktiva		
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata	762.982	641.513
Ponderisani operativni rizik	72.165	69.265
Ukupni ponderisani rizici	835.147	710.778
Neto kapital u odnosu na ukupan rizik aktive	18.3	19.9
Osnovni kapitali u odnosu na ukupan rizik aktive	17.5	19.5

* Prema Odluci o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom i kapitalnoj zaštiti, revidirana dobit tekuće godine uključuje se u osnovni kapital u iznosu koji Skupština svojom odlukom raspodijeli u kapital banke. tako da u obračunu sa 31.12.2015. tekuća dobit iz 2015. nije uključena u obračun kapitala.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.6 . Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji uređuju razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno s drugim porezima.

Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od više razvijenih tržišnih privreda dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. U skladu s tim, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa.

Poreske prijave, zajedno s drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer: pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlaštenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike Srpske period zastarijelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

35. POSLOVI U IME I ZA RAČUN TREĆIH LICA

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica, vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima knjiže se u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica dati su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
	'000 BAM	'000 BAM
Komisioni plasmani – MCI	649	599
	649	599

U 2015. godini Banka je ostvarila prihod od naknada po poslovima u ime i za račun trećih lica u iznosu od hiljada 14 BAM (2014.: 95 hiljada BAM).

36. OBAVEZE PO UGOVORIMA O POSLOVNOM ZAKUPU

Banka ima preuzete obaveze koje proizlaze iz ugovora o poslovnom zakupu. Ugovori se odnose na poslovni zakup za poslovnice Banke kao i za iznajmljen prostor za ugradnju bankomata.

Buduća minimalna plaćanja zakupnine na osnovu navedenih poslovnih zakupa su kako slijedi:

	31. decembar 2015.	31. decembar
	'000 BAM	2014. '000 BAM
Do 1 godine	522	609
Od 1 do 5 godina	635	1.172
Preko 5 godina	1	37
	1.158	1.818

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

37. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost po kojoj se može raspolagati aktivom/pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika koja nastaje iz ove aktive/pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Do 1. januara 2015. godine Banka je računala fer vrijednost samo za kredite i depozite sa fiksnom kamatnom stopom. Banka je MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti“ primijenila za periode koji počinju 1. januara 2015.godine.

Pretpostavke korištene kod procjene i mjerenja fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banka bazira na primjeni centralizovane kalkulacije razvijene na nivou Grupe koja koristi MSFI 13 kao jedinstveni izvor smjernica za mjerenje fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti se smatraju kotiranim na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije prema uobičajenim tržišnim uslovima.

Svi finansijski instrumenti se klasifikuju u skladu sa kriterijima za podjelu na nivoe hijerarhije fer vrijednosti koja sadržava tri različita nivoa.

Nivo hijerarhije 1: Fer vrijednost uzeta na osnovu cijena za identičnu aktivu ili pasivu kojoj se može pristupiti na dan mjerenja tj. ako su finansijski instrumenti zastupljeni na aktivnom tržištu.

Nivo hijerarhije 2: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci sa aktivnog tržišta kada se isključuje mogućnost inputa korištenih u procjeni Nivoa hijerarhije 1.

Nivo hijerarhije 3: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci koji nisu na aktivnom tržištu, tj. kada su potrebna značajnija prilagođavanja.

Grupa koristi u metodologiji određivanja nivoa hijerarhije za prihodujuće kredite i depozite banaka i klijenata slijedeće dodatne kriterije:

Nivo hijerarhije 2: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spred za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free \leq 5%.

Nivo hijerarhije 3: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spred za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $>$ 5%.

Neprihodujuće kredite Banka klasifikuje u skladu sa instrukcijama Grupe na način da izjednačava njihovu knjigovodstvenu i fer vrijednost. Sva imovine i obaveza Banke je klasifikovana na Nivo hijerarhije 2 i Nivo hijerarhije 3.

Obveznice Banka klasifikuje na nivo hijerarhije 2, a prilagođavanje fer vrijednosti se vrši u skladu sa centralizovanom kalkulacijom Grupe.

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

37. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA (nastavak)

Fer vrijednost imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazana je u tabeli ispod:

	31.12.2015.				31.12.2014.			
	Fer	Knjigovod-	Promjena		Fer	Knjigovod-	Promjena	
	vrijednost	stvena		%	vrijednost	stvena		%
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	0.0%	36	36	-	0.0%
Kredit i potraživanja od banaka	169.254	169.202	52	0.0%	168.313	168.313	-	0.0%
Kredit i potraživanja od komitenata	886.559	840.401	46.158	5.5%	736.221	704.956	31.265	4.4%
Ukupno	1.055.813	1.009.603	46.210	4.6%	904.570	873.305	31.265	3.6%
Depoziti i krediti od banaka	304.824	306.213	(1.389)	(0.5%)	251.006	249.758	1.248	0.5%
Depoziti i krediti od komitenata	766.073	754.151	11.922	1.6%	676.153	662.529	13.624	2.1%
Ukupno	1.070.897	1.060.364	10.533	1.0%	927.159	912.287	14.872	1.6%

Nivoi fer vrijednosti imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazani su u tabeli ispod:

	31.12.2015.			31.12.2014.		
	Nivoi Fer vrijednosti			Nivoi Fer vrijednosti		
	L1	L2	L3	L1	L2	L3
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	36
Kredit i potraživanja od banaka	-	49.265	119.989	-	168.313	-
Kredit i potraživanja od komitenata	-	152.936	733.623	-	211.203	525.018
Ukupno	-	202.201	853.612	-	379.516	525.054
Depoziti i krediti od banaka	-	232.380	72.444	-	251.006	-
Depoziti i krediti od komitenata	-	246.909	519.164	-	676.153	-
Ukupno	-	479.289	591.608	-	927.159	-

Napomene uz finansijske izvještaje (nastavak)

38. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nakon datuma bilansa nije bilo događaja koji bi zahtijevali dodatna objelodanjivanja ili eventualne korekcije ovih finansijskih izvještaja (korektivni događaji) do dana njihovog izdavanja.

39. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31.12.2015. i 31.12.2014. godine za sljedeće značajnije valute iznosio je:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
USD	1,790070	1,608413
CHF	1,808609	1,626064
EUR	1,955830	1,955830